

Første Afsnit.

Universitetets og den polytekniske Lærestalts Forhold som Lærestalter.

I.

Universitetet.

A. Almindelige Bestemmelser og Forhandlinger samt Afgjørelser af enkelte Tilfælde.

I. Bestyrelse.

1. Kontoen „Til videnskabelige Formaals Fremme“.

Paa Finansloven for 1895—96 blev Universitetets Udgiftspost 7. a., Til videnskabelige Formaals Fremme, delt i to Beløb: 1. Til Ministeriets Disposition og 2. Ifølge særlig Bevilling til bestemte Personer eller Øjemed, jfr. Univ. Aarb. f. 1894—95 S. 663—66.

Under Henvisning til de i Univ. Aarb. f. 1896—97 S. 333—34, f. 1897—98 S. 649—50, f. 1898—99 S. 1—2, f. 1899—1900 S. 335—36 og f. 1900—1901 S. 672—73 indeholdte Oplysninger om de i de følgende Finansaar skete Forandringer med Hensyn til de paa Kontoen bevilgede Beløb, bemærkes, at der paa Finansloven for 1900—1901 blev bevilget paa Underkonto 1. 25800 Kr. og paa Underkonto 2. 24000 Kr., ialt 49800 Kr. Ved Finansloven for 1901—1902 blev paa Universitetets Udgiftspost 3 u., Laboratoriet for Histologi og Embryologi, bevilget 1500 Kr.; herved bortfaldt paa Udgiftspost 7. a. 2. 500 Kr. og paa Udgiftspost 7. a. 1. blev til Disposition 400 Kr. Ved Dr. phil. E. Petersens Udnævnelse til Professor bortfaldt 700 Kr. paa Udgiftspost 7. a. 2. og 1300 Kr. blev til Disposition paa Udgiftspost 7. a. 1. og ved Dr. jur. H. Munch-Petersens Udnævnelse til Professor bortfaldt 2000 Kr. paa Udgiftspost 7. a. 2. Ved Finansloven for 1902—1903 blev bevilget, at de af Dr. Munch-Petersen oppebaarne 2000 Kr. optoges som Honorar til Dr. jur. L. A. Grundtvig, at Beløbet paa 7. a. 2. forøgedes med 1200 Kr. til Cand. mag. M. Knudsen, saaledes at han tillige fik 400 Kr. af det paa 7. a. 1. disponible Beløb, 1700 Kr.,

medens Resten tillagdes Dr. phil. Jul. Chr. Petersen. Ved Finansloven for 1903—1904 blev bevilget, at Dr. phil. Holger Pedersen ansattes som Professor extraord. i slavisk Filologi og sammenlignende Sprogvidenskab og at det ved Dr. jur. Grundtvigs Udnævnelse til Professor ledigblevne Beløb tillagdes Dr. jur. H. Federspiel, jfr. i det følgende S. 428 og 435. Det Dr. R. S. Bergh tillagte Beløb er ved hans Fratræden fra Universitetet den 1ste Oktober 1903 blevet til Disposition; 600 Kr. heraf ere tillagte Cand. mag. Ravn for Forelæsninger over Geologi, til Erstatning for de til Assistance for Professoren i Mineralogi og Geologi tillagte 1200 Kr., der ere bortfaldne ved Ansættelsen af en Hjælpedocent i Mineralogi og Krystallografi ved polyteknisk Lærestanstalt. Ved Finansloven for 1904—1905 er bevilget 2000 Kr. til en statsvidenskabelig Docent. Beløbene paa Udgiftspost 7. a. ere derefter fordelte saaledes:

Personer eller Øjemed:	Af den til	Ifølge særlig	Ialt.
	Ministeriets	Bevilling til	
	Disposition	bestemte	
	værende	Personer	
	Sum.	eller Øjemed.	
	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger:			
Prof. extraord., Dr. med. Julius Petersen.	1200	3600	4800
— — , Dr. phil. Cl. Wilkens	2400	1800	4200
— — , Dr. phil. F. Jónsson	3200	1000	4200
— — , Dr. phil. Holger Pedersen	„	3600	3600
Honorarer:			
Dr. phil. O. Siesbye	2700	300	3000
Professor, Dr. phil. Vald. Schmidt	1300	1200	2500
Dr. phil. A. Lehmann	1200	1400	2600
Dr. phil. A. B. Drachmann	200	2800	3000
Dr. med. H. A. Nielsen	1200	„	1200
Dr. phil. A. M. Hansen	2000	„	2000
Dr. phil. V. Vedel	2000	„	2000
Dr. phil. L. J. Kolderup Rosenvinge	1300	700	2000
Dr. phil. A. Hammerich	200	1800	2000
Dr. phil. A. Olrik	1200	800	2000
Dr. phil. J. E. Østrup	2000	„	2000
Mag. art. V. Dahlerup	„	2000	2000
Dr. phil. Edv. Lehmann	„	2000	2000
Cand. mag. M. Knudsen	400	1200	1600
Dr. phil. Jul. Chr. Petersen	1300	„	1300
Dr. jur. H. Federspiel	„	2000	2000
Dr. jur. E. Einarsen	„	2000	2000
Cand. mag. J. P. J. Ravn	600	„	600
Til Disposition	1400	„	1400
Ialt	25800	28200	54000 *)

*) De paa Finansloven for 1903—1904 bevilgede Honorarer à 2000 Kr. til 2 theologiske og 1 juridisk Docent ere opførte paa Universitetets Honorarkonto, Udgiftspost 1. e.

2. Kgl. Resolution af 6te September 1902 angaaende Universitetets almindelige Myndigheder m. m.

I Aarene 1899 og 1900 var man i Universitetskredse kommen ind paa Tanken om i Praxis stærkere at hævde Lærerforsamlingens Myndighed ved at bruge den mere end hidtil.

Af stor Betydning var Professor, Dr. Kr. Erslevs i 1900 udgivne Skrift om den akademiske Lærerforsamling. Denne, som i September 1898 havde nedsat et staaende Udvalg for folkelig Universitetsundervisning, der ved Bevillinger anerkjendtes af Regeringen, jfr. Univ. Aarb. f. 1898—99 S. 85—88, diskuterede navnlig paa en ekstraordinær Lærerforsamling i Juni 1900 en Del vigtige Punkter: om man burde føre de Penge, som bevilgedes til Folkeuniversitetsudvalgets egen Administration, over paa Universitetets eget Budget, jfr. Univ. Aarb. f. 1900—1901 S. 673—75, om en Telefon paa Universitetet, midlertidig Besættelse af den ved Professor, Dr. jur. W. Scharlings Udnævnelse til Finansminister ledigblevne Plads i Konsistorium og om særlig Bevilling til Universitetslærerers Rejser, jfr. Univ. Aarb. f. 1900—1901 S. 677—79. Endvidere blev i December 1900 til at underkaste Lærerforsamlingens Forretningsorden et Gjennemsyn og eventuelt stille Forslag til Ændringer i denne nedsat et Udvalg, bestaaende af Universitetets daværende Rektor, Professor, Dr. phil. Thiele, Referendarius consistorii, Professor, Dr. jur. Deuntzer og Professorerne, Dr. med. Bohr, Dr. phil. Erslev, Jacobsen, Dr. jur. Lassen og Dr. jur. Torp. Det af Udvalget udarbejdede Forslag blev forelagt Lærerforsamlingen og væsentlig forhandlet til Ende i dens Møder i Marts og Maj 1901, men den endelige Vedtagelse blev paa sidstnævnte Møde udsat.

Endelig anmodede Professor, Dr. jur. V. Bentzon i Skrivelse af 14de September 1901 Universitetets Rektor om som et Punkt paa Dagsordenen for Lærerforsamlingens Møde i Oktober s. A. at optage følgende: Nedsættelse af et Udvalg paa ni Medlemmer til at udarbejde et Forslag om en Omdannelse af Universitetets centrale Myndigheder. Professor Bentzon bemærkede i sin Skrivelse følgende: „Som et Grundlag for Forhandlingerne om et saadant Udvalgs Nedsættelse beder jeg om, at følgende Plan for Hovedtrækkene i en ny Ordning maa ledsage Indbydelsen til Mødet:

1) Konsistoriums Medlemstal bliver 16 som hidtil. De fem ere Dekanerne for deres Funktionstid, der som Regel — ved at Dekanus gjen vælges én Gang — søges bragt op til to Aar i alle Fakulteter. Bliver en Konsistorialis Dekan, vedbliver Prodekanen at have Sæde i Konsistorium under den førstnævntes Dekanat. De elleve øvrige vælges af og blandt Lærerforsamlingens Medlemmer paa fire Aar. Hvert fjerde Aar vælges fem, én ud af hvert Fakultet. Hvert fjerde Aar — to Aar efter at der sidst valgtes fem — vælges sex, frit blandt alle Medlemmer. Disse sex vælges ved Forholdstalsvalg. Afgaar nogen af de elleve i Valgperioden, vælges en i hans Sted for Resten af hans Funktionstid.

De valgte kunne gjen vælges, dog ikke mere end to Gange i Træk, altsaa ialt paa 12 Aar, idet han derpaa i fire Aar ikke er valgbar.

De nuværende Alderspladser besættes saaledes ikke, efterhaanden som de blive ledige. Desuden staar det enhver Indehaver af en Aldersplads aabent at fratræde denne, naar han er fyldt 65 Aar. Fra samme Tidspunkt (hans fyldte 65 Aar) betragtes hans Plads som overtallig, saaledes at Konsistorium ved Valg bringes til at have 16 Medlemmer foruden disse overtallige. I Tiden indtil det fulde Antal kan komme paa Valg, bør af de til bestemt Fakultet bundne fem Pladser kun saadanne besættes, hvis Fakultet ikke mere har nogen Repræsentant blandt de ikke overtallige Indehavere af Aldersplads.

2) Rektor vælges blandt nuværende og tidligere Medlemmer af Konsistorium — altsaa ogsaa blandt et Antal tidligere Dekaner. Rektor vælges paa to Aar og kan ikke gjen vælges umiddelbart derefter.

3) Konsistorium afgjør ligesom hidtil alle administrative Sager, altsaa alle dem, med Hensyn til hvilke Universitetet selv har besluttende Myndighed.

I alle andre Sager (Betænkningssager) kan Konsistorium udtale Universitetets Meninger og Ønsker. Dog kan enhver saadan Sag ogsaa bringes for den akademiske Lærerforsamling, der da fatter den endelige Beslutning om, hvad Universitetets Betænkning skal gaa ud paa. Der sættes en Frist for en saadan Appel til Lærerforsamlingen, en Appel, der kan besluttet enten af Rektor, eller af tre Konsistorialer eller af tolv Medlemmer af Lærerforsamlingen.

Det bestemmes i den kgl. Resolution (eller Lov), hvorved Omordningen gennemføres, at det hævdvundne Udtryk for Ministeriets Skrivelsers Adresse, „til Rektor og Professorer“, for Fremtiden opfattes saaledes, at Skrivelsen er stilet til Universitetet, medens der ikke af Ministeriet kan skrives særlig til Konsistorium eller til Lærerforsamlingen, hvorved disse „høres“; det bør bero paa Universitetets konkrete Brug af dets Forfatning, om Svaret, der udtrykker Universitetets Mening, skal komme fra det større eller det mindre Raad“.

Forslaget blev i Skrivelse af 16de s. M. til Universitetets Rektor tiltraadt af Professorerne, Dr. Kr. Erslev, Dr. J. A. Fridericia, Dr. C. J. Salomonsen, J. C. Jacobsen, Dr. Th. Rovsing, Dr. H. Høffding, Dr. E. Warming, Dr. L. Wimmer, Dr. H. G. Zeuthen og Dr. Jul. Lassen med følgende Bemærkninger: „Angaaende Professor Bentzons Plan for Hovedtrækkene i en ny Ordning formene vi, at denne peger rigtig hen paa saadanne Punkter, som bør gjøres til Gjenstand for Forhandlingerne om den tilsigtede Omdannelse, og derfor tillade vi os at anmode Drs. Magnificence om forud for Oktobermødet at ville omsende til Lærerforsamlingens Medlemmer Aftryk saavel af Professor Bentzons som af nærværende Skrivelse. Overfor den af Professor Bentzon foreslaede Plans Indhold forbeholde vi os derimod vor Stilling til de senere Forhandlinger“.

Paa *Lærerforsamlingens Møde den 17de Oktober 1901* motiverede Professor, Dr. Bentzon sit Forslag, de fleste sluttede sig til det, dog fremsatte flere Medlemmer Betæneligheder ved Dekanernes Indtræden i Konsistorium. Det vedtoges at nedsætte et Udvalg, men Valget udsattes til et følgende Lærermøde.

Til *Lærermødet den 31te Oktober 1901* blev der stillet Forslag om at vælge et Udvalg paa 11 Medlemmer. Dette Forslag blev vedtaget og følgende valgtes: Professorerne, Dr. Bentzon, Dr. Erslev, Jacobsen, Dr. Lassen, Dr. Salomønsen, Dr. Warming og Dr. Wimmer, alle med 33 Stemmer, Professor, Dr. Zeuthen med 32, Professor, Dr. Rovsing med 30, Professor, Dr. Madsen med 26 og Professor, Dr. Høffding med 23 Stemmer. Derefter havde Professor, Dr. Steenstrup 11 Stemmer og 6 faldt spredte. Om det i December 1900 nedsatte Udvalg angaaende Lærerforsamlingens Forretningsorden udtalte Rektor uimodsagt, „at Forudsætningen vel var, at denne Sag nu ogsaa henhører under det nye Udvalg“.

Umiddelbart efter Mødet sammentraadte Udvalget for første Gang. Professor, Dr. Wimmer valgtes til Formand og det overdroges Professor, Dr. Bentzon at udarbejde Motiver til hans Plan. Under 9de November 1901 sendte Professor, Dr. Bentzon Udvalget følgende Motiver:

I Henhold til Udvalgets Beslutning i dets konstituerende Møde d. 31te f. M. skal undertegnede, Professor, Dr. jur. Viggo Bentzon, herved fremstille Motiverne til den Plan for Hovedtrækkene i en Reform af Universitetets centrale Myndigheder, som tilstilledes Rector magnificus d. 14de September d. A. Der er tillige taget noget Hensyn til Bemærkninger, faldne under de hidtil plejede Forhandlinger. Planen slutter sig i det væsentlige til den af Professor Wimmer i 1885 udviklede, og dens Motivering støtter sig til de Oplysninger og Betragtninger, som ere fremsatte i Professor Erslevs Skrift: *Den akademiske Lærerforsamling, en historisk Fremstilling, 1900*. Planens Øjemed er et dobbelt:

Til den ene Side vil den fastholde og yderligere befæste det, som var Grundtanken i Resolution af 1ste September 1850, at give samtlige faste Universitetslærere *den* afgjørende Indflydelse paa Universitetets Styrelse, som ligger i, at deres Forsamling kan udtrykke Universitetets endelige Mening og Ønsker om alle de Sager, som Overbestyrelsen afgjør, hvor Universitetets Myndighed altsaa kun er en indstillende. Der er al Grund til, at den højeste Universitetsinstans i denne Retning er ordnet saa „demokratisk“ som muligt. Thi vor Forsamling bestaar af Mænd, der have en saadan Uddannelse og gennemsnitlig Udvikling, at der ingen Fare er for umodne eller overilede Beslutninger, og ingensomhelst Grund til at skabe et særligt Værn om de konservative Interesser.

Til den anden Side gaar Reformplanen ud paa at fjerne Kilden til et vist Modsætningsforhold mellem et Flertal i Konsistorium og et Flertal i Lærerforsamlingen, et Forhold, som gjentagende har været en Kjendsgjerning, og som under den nuværende Ordning altid vil være en Fare for Freden blandt Lærerne og for den Indflydelse paa Overbestyrelsens Afgjørelse, som Universitetet har den største Interesse i at bevare.

Dette sidste Øjemed søges nu ikke naaet ved en nøjere Bestemmelse og Afgrænsning af Konsistoriums Myndighed i Forhold til Lærerforsamlingens. Om ingen Gruppe af de Sager, hvori Universitetet kan gjøre Indstilling til Overbestyrelsen, er det praktisk muligt at udsønde den — vigtigere — Del, som Lærerforsamlingen skulde afgjøre. Den rette Løsning er paa dette Punkt den nugældende, at Lærerforsamlingen *kan* gribe

ind, hvor den vil, men at Konsistorium kan handle i dens Sted, naar dette ikke sker (jfr. herom nærmere nedenfor).

Modsætningsforholdet kan og bør derimod fjernes gennem en forandret Sammensætning af Konsistorium, hvorved dette kan blive et tilnærmelsesvis tro Udtryk for de i Lærerforsamlingen raadende Opfattelser; dette opnaas ved, at de fleste af Pladserne besættes ved Valg af Lærerforsamlingen.

Konsistorium har jo nu en dobbelt Virksomhed. Dels afgjør det de administrative Sager, dem, hvori Universitetet har besluttende Myndighed. Dels kan det, naar Lærerforsamlingen holder sig passiv, bestemme Universitetets Stilling i alle Betænkningssager. I saa Henseende har det altid været Gjennemgangsleddet mellem det enkelte Fakultet og Ministeriet, og det har ligeledes ved alle Sager, der angik Universitetets almindelige Anliggender, faktisk været det kontinuerligt virkende Organ for Udtalelser fra Universitetet. Til begge Øjemed kræves de samme Egenskaber hos Medlemmerne: Forstaaelse af Universitetets Forhold og Tarv samt almindelig Forretningsdygtighed.

Medlemmerne have aldeles overvejende været de ældste af Lærerne, idet ikke blot de 11 af de 16 vare de ældste i Fakulteterne, men de sidste 5 faktisk ere valgte blandt de ældre, og de valgte desuden, da Omvalg altid skete, hyppigst blev de ældste efter de 11. At nu i 1850 over to Trediedele af Medlemmerne fik Aldersplads, og at Lærerforsamlingen saaledes kun fik en meget betinget Indflydelse paa Konsistoriums Sammensætning, har sikkert — bortset fra de historiske Forhold — været begrundet i, at man paa denne Maade gav hvert Fakultet en passende Repræsentation, at enhver Lærer havde Udsigt til en Gang at komme til at deltage i Universitetets Administration, at dette naaedes, uden at der toges konkret Beslutning, hvorved den ene blev foretrukket for den anden, og at Kjendskabet til Universitetets Forhold jo steg med Ancienniteten. Disse Grunde ere imidlertid ikke tilstrækkelige til at forsvare Alderspladsers Bibeholdelse overfor de Indvendiuger, der kunne rejses derimod:

Alderspladserne muliggjøre for det første selvfølgelig det omtalte Mod-sætningsforhold til Lærerforsamlingen, ja de gjøre det sandsynligt, at det maa indtræde; mindre under Forhold, hvor som nu Lærernes Gjennemsnitsalder er lav, mere hvor der findes mange Lærere af høj Alder. Thi ere Konsistorialerne af en betydelig højere Gjennemsnitsalder end Lærerforsamlingens øvrige Medlemmer, ville de første have den noget ældre Generations Meninger og ville i det hele tage mere konservativt paa Sagerne. Desuden ville Indehaverne af Aldersplads ikke saaledes som de valgte Medlemmer føle sig som Medlemmer af et *Udvalg* af Lærerforsamlingen. Hertil kommer for det andet, dels at Indehaveren af Aldersplads undertiden bliver saa gammel, før han gaar af som Professor, at han ikke ved Siden af Professoratet kan gjøre tilstrækkelig Fyldest som Konsistorial, dels at Repræsentationen af et Fakultet som f. Ex. det filosofiske kan blive meget ensidig f. Ex. lutter Sprogmand eller Historikere, dels endelig at en Lærer kan være fortrinlig som saadan, men mangle Forretnings-

dygtighed eller have personlige Egenskaber, der gjøre ham uskikket til Medlem af en administrerende Forsamling.

Nogle af de omtalte Mangler vilde formindskes ved at indskrænke Alderspladsernes Tal; men i Hovedsagen vilde Indvendingerne staa ved Magt. Og tilmed vilde det næppe være muligt, hvis man vilde have f. Ex. 5 Alderspladser, at give dem til andre end den ældste i hvert Fakultet; men Alderens Vanskelighed kom derved kun frem i forøget Grad.

Ad Planens enkelte Led.

„Konsistoriums Medlemstal bliver 16 som hidtil.“

Konsistoriums Medlemstal maatte forøges betydeligt, hvis man vilde vende tilbage til det Forhold, der i 1850 bestod mellem Antallet af Lærerforsamlingens Medlemmer og af Konsistorialerne. For at gjøre dette, kunde Forretningernes Stigen tale. Det vil sikkert ogsaa være rigtigt at forøge Tallet i den Tid der gaar, medens der i Konsistorium endnu findes Aldersmedlemmer efter den nugældende Ordning (jfr. herom nedenfor).

At formindske Antallet af Konsistorialer vilde vel give Konsistorium en lettere Forretningsgang og maaske større Handlekraft. Men det vilde let gjøre Arbejdet for den enkelte Konsistorial for stort. Overfor den forøgede Indflydelse, som den enkelte Konsistorial derved fik, kunde Lærerforsamlingen maaske fristes til at gjøre sin Magt stærkere eller hyppigere gjældende end praktisk heldigt; og Konsistorium vilde kunne faa altfor stærkt skiftende Medlemmer. Herefter ses der ikke at være tilstrækkelig Grund til at fravige det nuværende Tal.

„De fem ere Dekanerne for deres Funktionstid, der som Regel — ved at Dekanus gjenvælges én Gang — søges bragt op til to Aar i alle Fakulteter.“

Imod denne Ordning kan indvendes, at navnlig naar Dekanatet er ét-aarigt, men ogsaa naar det er to- eller endog tre-aarigt, tilføres der Konsistorium Medlemmer, der vexle for hyppigt, saa at de ikke ere tilstrækkelig inde i Forretningerne, og Medlemsbestanden bliver for lidet stabil.

Hertil er dog at bemærke, at naar blot ikke alle de andre Pladser Besættelse ved Valg medfører for stor Instabilitet (hvorom nedenfor), vil det ikke gjøre Skade, at disse fem skifte. Og naar Dekanatet er to-aarigt, ville Dekanerne i største Delen af deres Funktionstid have tilstrækkelig Forstaaelse af Forretningerne i Konsistorium. Men selv om der ogsaa i disse Retninger er visse Mangler, opvejes de rigeligt af Ordningens Fordele. Fakultetet faar igjennem sin Dekan det naturlige Bindeled med Konsistorium. I alle Sager, Fakultetet vedrørende, faar Dekanen, der fra Sagens Behandling i Fakultetet er særlig inde i den, den Opgave at fremstille Fakultetets Anskuelser — om end han selvfølgelig stemmer efter egen Overbevisning. Ikke mindre vigtigt er det, at paa denne Maade efterhaanden en stor Mængde Lærere, som ikke endnu ere blevne eller som aldrig blive valgte Medlemmer af Konsistorium, faa Indblik i Konsistoriums Forretningsgang og herskende Tendenser. Endelig faar man paa denne Maade en passende vid Kreds af Rektor-Æmner.

Det er ogsaa nyttigt for Fakulteterne, at Dekanatet gennemgaaende

bliver (mindst) to-aarigt. Og skulde det, at Dekanus indtræder i Konsistorium, faa Indflydelse paa, hvem der vælges til Dekan, var dette kun en Fordel.

„De elleve øvrige vælges af og blandt Lærerforsamlingens Medlemmer paa fire Aar.“

Denne Ordning er, som berørt ovenfor, det vigtigste i Reformen. Thi Lærerforsamlingen kan vælge dem, som den anser for de dygtigste til dette Hverv. Og Lærerforsamlingen har det i sin Haand at sørge for, at der ikke opstaar en mere varig eller principiel Modsætning mellem de to Forsamlingers Flertal. Vilde man indvende, at det kunde hænde, at Lærerforsamlingen lod Medlemmerne skifte for hurtigt, saaledes at Konsistorium fik for ringe Stabilitet, eller at Medlemmerne valgtes efter deres Meninger om en enkelt Sag eller endog efter uvedkommende Hensyn, er dertil at bemærke, at dette selvfølgelig *kan* ske, men ogsaa kun under ganske exceptionelle eller helt usandsynlige Forhold. Thi efter hidtidig Erfaring og ifølge de kollegiale Forhold kan man med stor Sikkerhed paaregne, saavel at det som oftest vil blive de ældre, der vælges, som at der vil herske en overordentlig Tilbøjelighed til at gjen vælge saa ofte som muligt.

„Hvert fjerde Aar vælges fem, én ud af hvert Fakultet.“

Repræsentationen af det enkelte Fakultet — hvilket det er nødvendigt at sikre, særlig de mindre Fakulteter — sker dels gennem Dekanen, dels ved den her nævnte Foranstaltning. Det filosofiske Fakultet kan sikre sig Erstatning for den nu bestaaende 3die Aldersplads gennem dets Indflydelse paa Valgene af de sex frie Medlemmer.

Den Tanke er fremsat, at hvert Fakultet selv valgte sin Repræsentant. Herfor taler, at Fakultetet har visse særlige Forudsætninger for at udpege den mest egnede. Naar det dog foreslaas, at Lærerforsamlingen vælger ogsaa disse fem, er det gjort, dels for at styrke den Indflydelse, Lærerforsamlingen formentlig bør have paa Konsistoriums Sammensætning, bl. a. fordi man da udnytter alle Lærernes Skjøn over Vedkommendes Egnethed som Konsistorial, dels for at undgaa den Fare, som ofte vil være nærliggende ved Fakultetets Valg, at man vil føle sig trykket ved at vælge andre end den ældste. Maaske kunde man lade Fakultetet holde et Slags Prøvevalg, der meddeltes Lærerforsamlingen, og hvis Udfald selvfølgelig, navnlig hvor ikke to havde faaet omtrent lige mange Stemmer, stærkt vilde paavirke Lærerforsamlingens Valg.

„Hvert fjerde Aar — to Aar efter at der sidst valgtes fem — vælges sex, frit blandt alle Medlemmer. Disse sex vælges ved Forholdstalsvalg.“

At Valgperioden gøres kort, styrker Lærerforsamlingens Indflydelse og fremhæver stærkere Konsistoriums Egenskab af et Udvalg. Det var derfor maaske rigtigere at sætte Perioden for de sex til kun to Aar.

Der bør vælges mange paa én Gang, dels fordi den Tendens til ubetinget Gjenvalg, som formentlig altid vil herske, da bliver betydelig mindre, eftersom det personlige Hensyn, som fører til Gjenvalg, virker langt stærkere, naar kun en enkelt eller faa komme paa Valg ad Gangen, dels fordi Medlemmernes Interesse for og Arbejde med Valget er størst, naar

der vælges flest ad Gangen. Endelig muliggjør den foreslaaede Ordning Anvendelsen af Forholdstalsvalg, hvilket er en Retfærdighedsfordring fra Minoriteternes Side. Desværre forbyder de tekniske Vanskeligheder at benytte Forholdstalsvalg ved de til Fakulteterne bundne Valg.

„De valgte kunne gjenvælges, dog ikke mere end to Gange i Træk, altsaa ialt paa 12 Aar, idet han derpaa i fire Aar ikke er valgbar.“

Hvis Tendensen til Gjenvalg viser sig at være meget stærk, bliver der Trang til en Regel, som dels fremtvinger nogen Skiften af Konsistoriums Medlemmer — bortset fra den, som Afgang fra Universitetet medfører — og dels giver et Middel til at lade saadanne Professorer udtræde, hvis Alder hindrer dem i fyldestgjørende at bestride mere end deres Lærergjerning. I sidste Henseende kan det ventes, at naar en saadan Kollegas Gjenvalg kom paa Tale, efter at han havde været ude af Konsistorium i fire Aar, vilde man kun sætte ham ind igjen, hvis Universitetet virkelig var tjent dermed.

Helt befriet for Trykket af de personlige Hensyn blev Lærerforsamlingen ganske vist kun, naar der sattes en Aldersgrænse for Konsistorialerne. Men om end en saadan mekanisk Regel vilde have sine Fortrin og gennemsnitlig virke heldigt, vilde den dog undertiden berøve Konsistorium en særlig fortrinlig og prøvet Arbejdskraft, medens den foreslaaede Regel kun holder en saadan udenfor Konsistorium i 4 Aar, i hvilket Tidsrum Vedkommende endog meget vel kunde beholde saadanne Tillidshverv som Eforater og møde i Konsistorium, naar Sager Eforatet vedrørende kom for, se Erslev l. c. S. 22.

Hvad angaar det sidste Stykke af Planens Nr. 1 (fra „De nuværende Alderspladser besættes saaledes ikke“ etc.), drejer det sig her om Overgangsbestemmelserne. Tanken var, at de nuværende Indehavere af Aldersplads skulde forblive i Konsistorium, saa længe de sad i Embedet. For at dog ikke den nye Ordning Gjennemførelse — saaledes som det efter de nuværende Konsistorialers Alder kunde ventes — skulde vare altfor mange Aar, er det foreslaaet, at den Indehaver, som fyldte 65 Aar, i den Forstand regnedes som overtallig, at der valgtes en til ind i Konsistorium. Naar det siges, at den 65-aarige *kan* fratræde sin Plads, er det, fordi Hovedreglen maa blive, at enhver, som ikke har særegne Undskyldningsgrunde, ligesom nu bør være pligtig at tage mod Valg, (den Regel bør da ogsaa udtales, at Lærerforsamlingens Medlemmer ere pligtige at give Møde i Lærerforsamlingen). Men det var ikke rigtig at binde de nuværende Indehavere af Aldersplads udover en vis Grænse. Det kunde jo ogsaa tænkes, at en saadan Konsistorial for at lette den nye Ordning Gjennemførelse vilde ønske at opgive sin Aldersplads (maaske med den Tanke en Gang at blive valgt); og derfor burde det maaske bestemmes, at Indehaverne af Aldersplads havde Ret til at fratræde allerede fra et tidligere Tidspunkt. Det beror jo overhovedet paa et Skjøn, hvor hurtigt man vil lade Valgene efter den nye Ordning foregaa i fuldt Omfang. Som berørt ovenfor vilde det i alle Fald være det rette i Overgangstiden at have nogle flere Konsistorialer end 16, for at bøde paa den Nedgang i Stabiliteten, som Overgangen maa medføre.

„2) Rektor vælges blandt nuværende og tidligere Medlemmer af Konsistorium — altsaa ogsaa blandt et Antal tidligere Dekaner. Rektor vælges paa to Aar og kan ikke gjen vælges umiddelbart derefter.“

Det har været følt som et Savn, at man ikke kunde vælge en særlig fremragende Videnskabsmand til Rektor, uden forinden at have valgt ham ind i Konsistorium, til hvis egentlige Arbejde andre maaske var betydelig bedre egnede. Forslaget afhjælper dette tilstrækkeligt, og man fastholder dog den Regel ikke at lade en Mand være Konsistoriums Formand, som ikke forinden har siddet i Konsistorium.

Hvorvidt Rektoratet bør være to-aarigt, kan vel altid omtvistes. Vil man tilstræbe dette, er det, som Erfaringen viser, ikke nok at aabne Adgang til Gjenvælg, saaledes som efter de nugældende Regler. Blev Rektoratet to-aarigt, maatte der bl. a. vedtages andre Regler for Affattelsen af Festskriftet til Kongens Fødselsdag.

Fordelene ved det længere Rektorat ere disse: Rektors Indflydelse paa Universitetsforholdene bliver større; ønsker han at tage Initiativet til en vigtigere Sags Gjennemførelse, har han større Udsigt end nu til at faa den ført til Ende som Rektor. Idet Kredsen af de valgbare udvides og kun halvt saa mange som nu bliver Rektorer i et givet Tidsrum, kan det opnaas, at kun de mere fremragende blandt Lærerne faa denne Post; og man undgaar den nuværende faktiske Ordning, hvor Rektoratet gaar paa Tur mellem Fakulteter og Konsistorialer, saaledes at Afgivelser fra Ordenen let maa føles som en Forbigaaelse af Fakultet eller Person.

Endelig kan det paa dette Sted fremhæves, at der vistnok bør gives en Regel om Referendarius consistorii af omtrent følgende Indhold: Referendaren er den yngste blandt Juristerne i Konsistorium, som opfylder den Betingelse at være gjenvalgt én Gang efter at have siddet i fire Aar som valgt Medlem af Konsistorium. Man bør nemlig bevare den Regel, der tager Arbejdet som Referendar fra den ældre Jurist; Referendaren bør ikke blive for gammel i Gaarde; medens man paa den anden Side først da lader den yngre træde til, naar han har lært Konsistoriums Arbejde godt at kjende, og naar han har været paa Valg under Forhold, hvor Lærerforsamlingen skal afgjøre, om han nu bør beklæde denne vigtige Plads.

Ad Planens Nr. 3.

Som omtalt ovenfor synes der ikke at være Grund til at gjøre væsentlige Ændringer i de gjældende Regler om Konsistoriums og Lærerforsamlingens Kompetence: Kun bør disse udtales noget bestemtere. Det var en Hovedfejl ved Resolution af 1850, at den angav Lærerforsamlingens Myndighed i nogle almindelige Vendinger og bestemte, at Konsistoriums „Stilling og Forretningskreds bliver den samme som hidtil, med Undtagelse af den Forandring, som Indførelsen af den akademiske Lærerforsamling kan medføre med Hensyn til Afgivelsen af Erklæringer og Meningsytringer“ (§ 3 a).

Det bør altsaa udtales, at Konsistorium ubetinget afgjør alle de Sager, hvori Universitetet har besluttende Myndighed (jfr. Retsreglernes §§ 10—13). Da Lærerforsamlingen faar den overvejende Indflydelse paa

Konsistoriums Sammensætning, kan dette ikke rumme nogensomhelst Betænknelighed. Det bør endvidere bestemmes, at i alle andre Sager (Betænkningssager) kan Konsistorium udtale Universitetets Meninger og Ønsker, men at ogsaa Lærerforsamlingen paa ethvert Punkt kan hindre dette ved at tage Sagen i sin Haand. Denne Ordning er foreslaaet af følgende Grunde: Det er ugjærligt at give Konsistorium udelukkende Kompetence i visse mere dagligdags Sager, fordi det ikke ses at være muligt at drage nogen brugbar Grænse mellem saadanne Sager og de vigtigere, som Lærerforsamlingen *maa* kunne fatte Beslutning om, naar den, ligesom efter Resol. 1850, skal være den Myndighed, der i Sager af almindeligere Interesse for Universitetet udtaler dettes „endelige Mening og Ønsker“. Paa den anden Side vilde det være ganske upraktisk, om der drog Grænser for, hvad Konsistorium kan behandle til Ende, hvis Lærerforsamlingen forholder sig passiv. Thi Lærerforsamlingen er saa tungt et Apparat, og det er erfaringsmæssigt saa vanskeligt at fastholde det store Flertal af Medlemmernes Interesse om andet end de vigtigste Sager, at det rette altid vil være, at den Lærerforsamling, som har fuld Tillid til Konsistorium, under normale Forhold overlader dette de allerfleste Sagers Ordning. Derfor *maa* der sættes en vis kort Frist for Sagens Indbringelse for Lærerforsamlingen.

Det vilde efter det anførte ikke være heldigt at give Regler om, at Lærerforsamlingen skulde holde flere Møder end nu, ej heller at paabyde, at visse Arter af Sager — ved Konsistoriums Foranstaltning — skulde forelægges Lærerforsamlingen, der da besluttede, om den selv vilde behandle dem eller lade Konsistorium helt eller delvis fremme Sagen paa egen Haand. Thi blev det Praxis, at en saadan Henvisning til Konsistorium skete i de allerfleste Tilfælde, vilde den formelle Behandling af en Række Sager dels gjøre Møderne lange og besværlige til liden real Nytte, dels virke demoraliserende, fordi en Række Beslutninger da naturlig maatte fattes uden virkelig Undersøgelse af Sagerne.

Paa den anden Side bør det tilstræbes, at Lærerforsamlingens Medlemmer i noget større Omfang end hidtil fæste deres Interesse ved Afgjørelsen af de vigtigere Sager, dels fordi Forhandlingerne i Lærerforsamlingen giver Prøvelsen den største Alsidighed og Fylde (en Udtalelse af Madvig i 1850, se Erslev l. c. S. 19), dels fordi en Mening, som bæres frem af alle Lærernes Forsamling, vil have den største moralske Vægt hos Overbestyrelsen, dels endelig fordi Beskæftigelsen med Sagerne i Lærerforsamlingen først giver dennes enkelte Medlemmer den rette Interesse for de Valg af Rektor og Konsistorialer, som Forsamlingen udøver.

Det bør derfor gjøres til en Pligt, i alt Fald for Rektor, at paase, at Lærerforsamlingen i almindelige Træk erholder Kundskab om, hvad Konsistorium ønsker sat i Gang. Saadanne Forhaandsmeddelelser have adskillig større Interesse end de „Meddelelser fra Rektor“ om det alt passerede, som længe have udgjort det meste af, hvad der skete i Lærerforsamlingen. Det bør være en Regel, at Lærerforsamlingen anstiller en foreløbig Drøftelse ogsaa af de — vigtigere — Sager, som den mener at kunne overlade til Konsistorium at føre til Ende.

Hvad angaar Planens sidste Stykke, skal jeg blot henvise til den Maade, hvorpaa Ministeriet ifjor „hørte“ Konsistorium, efter at Lærerforsamlingens „endelige Mening“ om en Sag var expederet uden yderligere Udtalelse af Konsistorium til Ministeriet. Selv om det kunde forventes, at noget saadant ikke vilde ske, naar Universitetets Forfatningsforhold igjennem de nye Regler derom var Ministeriet mere præsente, synes det dog rigtigst at faa det udtrykkeligt udtalt, at Universitetets Forfatning afgjør den Maade, hvorpaa Overbestyrelsen indhenter Universitetets Erklæring; thi kun da kan man haabe, at vi med vor blot raadgivende Stilling dog faktisk beholder et vist Selvstyre. Om Maalet naas under Bibeholdelse af det gamle Udtryk „til Rektor og Professorer“, er selvfølgelig mere underordnet.

— Derefter samledes Udvalget første Gang den 21de November 1901. Medens nogle Medlemmer væsentlig sluttede sig til Professor Bentzons Plan, fremkom der Kritik fra de andres Side: lutter Valg af Lærerforsamlingen, mindst 10 valgte af Fakulteterne, ingen 12 Aars Grænse for Konsistorialer, at Dekanerne ikke blev Konsistorialer, at Konsistorialer gjennem Valg strax skulde blive mindst saa mange som dem ved Alder.

Udvalgets andet Møde holdtes den 5te December 1901, hvor der væsentlig diskuteredes de samme Tvistepunkter som forrige Gang.

Til Udvalgets 3die Møde den 19de s. M. forelaa en Række Ændringsforslag. Disse blev diskuterede og ved den endelige Afstemning vedtoges — gjennemgaaende med ringe Flertal — følgende: Dekanernes Indtræden i Konsistorium, at alle Konsistorialer vælges af Lærerforsamlingen og Forholdstalsvalg ved frie Valg. Et Underudvalg nedsattes, sammensat med det for Øje at udjævne de fremkomne Modsetninger samt at gjøre Forslag vedrørende Tal, Periode og Overgangsbestemmelser.

Til Medlemmer af Underudvalget valgtes Professorerne Bentzon, Erslev, Jacobsen, Lassen og Warming. Dernæst diskuteredes særlig Spørgsmaalet om toaarige Rektorater, hvilket i det hele havde Stemningen imod sig.

Underudvalget overdrog Professorerne Erslev, Bentzon og Lassen at stille et foreløbigt Forslag. Professor Bentzon valgtes til Formand i Underudvalget.

Dette Underudvalg udarbejdede i Julen 1901 et Udkast til Resolution om Universitetets almindelige Myndigheder til Afløsning af kgl. Resolution af 1ste September 1850 samt sendte den 30te December 1901 Udkastet til Udvalgets to andre Medlemmer, Professorerne Jacobsen og Warming. Paa et den 6te Januar 1902 afholdt Møde tiltraadte disse Medlemmer efter lange Forhandlinger Forslaget, idet de dog i sammes Margen lod trykke saadanne Ændringsforslag, som udtrykte Udvalgets Minoritetsstandpunkt.

Paa det 4de Udvalgsmøde den 16de Januar 1902 udtalte 10 af Udvalgets Medlemmer sig for det udarbejdede Forslag. Professor Bentzon valgtes til Udvalgets Ordfører, og det overdroges ham, støttet af Professorerne Erslev og Jacobsen, at udarbejde Forslag til Motiver.

Den 31te Januar 1902 vedtoges endelig Forslaget med de udarbejdede Motiver — kun Professor Salomonsen dissentierede.

Forslaget blev af Udvalget sendt til Universitetets Rektor og forhandlet den 19de Februar s. A. i Konsistorium, der ikke fremkom med nogen Udtalelse til Lærerforsamlingen.

Forslaget var saalydende:

Forslag til Resolution om Universitetets almindelige Myndigheder.

§ 1. (Resol. 1. Septbr. 1850 § 2 a.)

Samtlige ved Universitetet (enten i normerede Pladser eller udenfor dem) fast ansatte Lærere, ligesom ogsaa de, der ere konstituerede i saadannes Sted, samt de midlertidig ansatte Lærere, der ere Medlemmer af et Fakultet, danne den akademiske Lærerforsamling.

§ 2. (Resol. 1850 § 2 a. c. d.)

Den akademiske Lærerforsamling sammentræder til Møde regelmæssig fire Gange om Aaret og sammenkaldes desuden af Universitetets Rektor, saa ofte han finder det ønskeligt, eller det forlanges af Ministeriet, af Konsistorium eller af 12 Medlemmer. Rektor leder Forhandlingerne, over hvilke der føres en Protokol af en af Lærerforsamlingen blandt dens Medlemmer valgt Protokolfører. En Beslutning kan kun fattes, naar mindst Halvdelen af Lærerforsamlingens Medlemmer ere tilstede. Kan Beslutning ikke fattes, fordi Antallet ikke er tilstrækkeligt, fortsættes Mødet efter behørig Indvarsling paa en senere Dag, og Beslutning kan da tages uden Hensyn til de tilstedeværendes Antal. Lærerforsamlingen fastsætter sin egen Forretningsorden.

§ 3. (Resol. 1850 § 2 b.)

Lærerforsamlingen udøver dels Valgret efter de nedenfor herom givne Bestemmelser, dels raadslaar den om Sager, der ere af almindelig Interesse for Universitetet, enten umiddelbart med Hensyn til den videnskabelige Virksomhed eller med Hensyn til Universitetets, dets Læreres og de Studerendes Stilling og Forhold i andre Henseender, og som enten forelægges af Ministeriet eller Konsistorium (jfr. § 4), eller af Forsamlingen selv tages under Overvejelse. Dens Erklæringer og Andragender om slige Sager betragtes som det endelige Udtryk for Universitetets Mening og Ønsker. Gaar Lærerforsamlingens Beslutning ud paa en Henvendelse til Ministeriet eller andre, fremsendes den af Rektor i Forening med Protokolføreren.

§ 4. (Resol. 1850 § 3 a.)

Konsistorium afgjør som hidtil de Sager, i hvilke Universitetet har besluttende Myndighed.

I de Sager, hvis Afgjørelse er forbeholdt den overordnede Styrelse, kan Konsistorium afgive Erklæringer og indgive Andragender paa Lærerforsamlingens Vegne. Naar en Sag af denne Art forhandles i Konsistorium, hvad enten dette selv har rejst den, eller den er indkommet fra Ministeriet, et Fakultet eller andre, skal den dog forelægges for Lærerforsamlingen, hvis det forlanges enten af Rektor eller af mindst tre Konsisto-

rialer. Forelæggelse bør som Regel ske ved de vigtigere Sager, hvor en særlig alsidig og fyldig Drøftelse er ønskelig.

Konsistoriums Protokol og de til Sagerne hørende Dokumenter skulle saa vidt muligt være tilgængelige for Lærerforsamlingens Medlemmer.

§ 5.

Naar Konsistorium overfor en Erklæring eller et Andragende til Ministeriet fra et Fakultets Side har Indvendinger at gjøre, f. Ex. fordi Fakultetsudtalelsen findes at lide af formelle Mangler eller at volde finansielle Betænkeligheder eller i det hele at stride imod Universitetets almindelige Interesser, sendes den tilbage til Fakultetet med Konsistoriums Bemærkninger; i paatrængende Tilfælde kan dog Referendaren ordne Sagen med Fakultetets Dekan. Dersom Fakultetet ikke kan dele Konsistoriums Betragtning, kan det fordre Sagen forelagt Lærerforsamlingen. Under alle Omstændigheder kan Fakultetet fordre sin Udtalelse indsendt til Ministeriet sammen med Konsistoriums eller Lærerforsamlingens Erklæring i Sagen.

§ 6. (Resol. 1850 § 3 a, b. 1°-3°.)

Konsistorium bestaar af 18 eller, hvis Rektor ikke i Forvejen er Konsistorial, af 19 Medlemmer. De 5 ere de fungerende Dekaner eller, naar en Dekan er eller vælges til Konsistorial, den, der af det paagjældende Fakultet vælges i hans Sted. De 13 vælges paa fire Aar af Lærerforsamlingen blandt dem af dens Medlemmer, der ere Fakultetsmedlemmer, dog at ingen, som inden den paafølgende 15de November fylder 70 Aar, kan vælges, medmindre Ministeriet tillader en Undtagelse fra denne Regel paa et motiveret Andragende derom, vedtaget med tre Fjerdedels Stemmers Flertal af den nærmeste ordentlige Lærerforsamling forud for Valget. De regelmæssige Valg foregaa i Oktober Maaned med to Aars Mellemlum; den ene Gang vælges fem, en ud af hvert Fakultet, den anden Gang de øvrige otte. Disse otte vælges som Regel frit blandt alle de valgbare Medlemmer. Dog kan et Flertal af det theologiske eller af det rets- og statsvidenskabelige Fakultets Medlemmer fordre, at der først skal vælges et Medlem ud af henholdsvis det ene eller det andet eller begge de nævnte Fakulteter. Medlemmerne af det Fakultet, der saaledes have foranlediget et bundet Valg, deltage ikke i Valget af de øvrige 6 eller 7. Valgene gjælde fra den paafølgende 15de November. De ske med absolut Stemmeferhed, eller, for saa vidt angaar de ikke til Fakultet bundne Valg, ved Forholdstalsvalg, naar dette begjæres af mindst saa mange af de tilstedeværende Medlemmer, som svare til den foreliggende Valgkvotient. Gjenvalg kan finde Sted. De nærmere Regler for Valgene fastsættes i Lærerforsamlingens Forretningsorden.

§ 7. (Resol. 1850 § 3 c.)

Afgaar et af Lærerforsamlingen valgt Medlem i Mellemtiden mellem de regelmæssige Valg, vælges i hans Sted et nyt for Resten af hans Funktionstid. Dette Valg foregaa i den første ordentlige Lærerforsamling efter Vakansens Indtræden, medmindre Rektor finder Grund til i den Anledning at sammenkalde et ekstraordinært Møde. Indtræde flere Vakancer,

bliver, dersom en ordentlig Lærerforsamling ikke vil finde Sted inden en Maaned, et extraordinært Møde at sammenkalde til Valg.

§ 8. (Resol. 1850 § 3 b. 4°.)

Undslaar nogen sig for at modtage Valg, og erkjendes hans Undskyldningsgrunde ikke af Lærerforsamlingen for gyldige, afgjøres Spørgsmaalet af Ministeriet. Det samme gjælder, naar et Medlem ønsker at opgive sit Sæde i Konsistorium. Det staar dog enhver frit for at afslaa Valg, naar han i 12 Aar har været Medlem af Konsistorium.

§ 9. (Resol. 1850 § 5.)

Universitetets Rektor, der som saadan er Medlem af Konsistorium, vælges af Lærerforsamlingen i Oktober Maaned. Valgbar er enhver, der har været Medlem af Konsistorium i mindst to Aar (i Træk eller med Afbrydelser). Valget sker med absolut Stemmeferhed; de nærmere Regler for Valget fastsættes i Lærerforsamlingens Forretningsorden. Valget gjælder for et Aar. Den afgaaende kan gjen vælges for et Aar, men ikke oftere strax. Undskyldningsgrunde behandles efter Reglerne i § 8. Om Valgets Udfald sker Indberetning til Ministeriet og fra dette til Kongen.

§ 10. (Resol. 1850 § 7 b.)

Den i Konsistorium sidst indvalgte juridiske Professor overtager Stillingen som Referendar, naar han vælges anden Gang (§§ 6 og 7). Afgaar iøvrigt en Referendar fra Konsistorium, eller ønsker han med Konsistoriums Samtykke at fratræde som saadan, bestemmer dette, hvem der skal fungere som Referendar, indtil et senere indvalgt juridisk Medlem opfylder de ovenfor nævnte Betingelser. I Tilfælde af Forfald varetages Referendarens Forretninger af Proreferendaren eller af den, hvem Konsistorium vælger dertil. Referendaren har Ret til at undslaa sig for at fungere som Dekan.

§ 11. (Resol. 1850 § 4 d og 7 a.)

Stillingen som Inspector qvæsturæ og som Medlem af Stipendiebestyrelsen, samt Legateforier, Kirkeværgeposter og deslige Forretninger kan efter Overdragelse af Konsistorium ogsaa varetages af Medlemmer af Lærerforsamlingen, der ikke ere Konsistorialer.

§ 12. (Resol. 1850 § 4 c.)

Konsistorium fastsætter sin egen Forretningsorden.

I den saakaldte Professorernes Distributs have alle Konsistoriums Medlemmer Andel.

§ 13. (Resol. 1850 § 6.)

Hvert Fakultet vælger selv sin Dekan blandt alle sine Medlemmer. Valget gjælder for et Aar. Gjenvalg er tilladt, men ikke forpligtende, førend et andet Medlem har fungeret. Undskyldningsgrunde behandles efter Reglerne i § 8.

Valget foregaar snarest muligt efter Rektorvalget.

§ 14. (Resol. 1850 § 8.)

De Bestyrere for Universitetets videnskabelige Instituter og Samlinger

saavel som de Eforer for Legater, Kollegier og Kirker, der ikke ere Medlemmer af Konsistorium, kunne af Rektor tilkaldes til at overvære Konsistoriums Forhandlinger om Sager, som vedkomme de dem underlagte Stiftelser og Anstalter, ligesom de i saadanne Sager selv kunne fordre sig tilkaldte. De deltage i Sagens Forhandling, dog uden Stemmeret.

§ 15.

Nærværende Resolutions Bestemmelser træde i Stedet for Resol. 1ste September 1850 §§ 2, 3 og 4 c—10.

Overgangsbestemmelser.

§ 16.

Til Lettelse af Gjennemførelsen af de forandrede Regler om Konsistoriums Sammensætning tillades det Indehaverne af Anciennetetspladser i Konsistorium at opgive deres Sæde, for saa vidt dette sker til 15de November 1902. Ønske de senere at træde tilbage, behandles Sagen efter Reglerne i § 8.

De tilbagetrædende Aldersmedlemmer beholde, selv om de ikke maatte blive indvalgte i Konsistorium, deres Rang som Konsistorialer; ligeledes beholde de, for saa vidt Konsistorium ikke træffer anden Bestemmelse, de i § 11 omtalte Stillinger.

Efter 1ste September 1902 sker ingen Indtrædelse efter Anciennetet i Konsistorium.

De i Henhold til de hidtil gjældende Regler valgte Konsistorialers Funktionstid forkortes eller forlænges saaledes, at den udløber til 15de November 1904.

§ 17.

I den første Halvdel af September Maaned 1902 bliver der af Rektor at rette en Forespørgsel til Konsistoriums Aldersmedlemmer, om de agte at benytte sig af den dem ved § 16 tillagte Tilbagetrædelsesret.

Herefter bestemmes det, hvorledes Antallet af valgte Konsistorialer skal forøges ved Valg i Oktober 1902. Er der kun fem eller færre Aldersmedlemmer tilbage, vælges 8 Medlemmer. Er der flere Aldersmedlemmer tilbage, vælges saa mange, som udkræves for at det samlede Antal Konsistorialer kan udgjøre 18; og dersom Valgmedlemmernes Antal derved ikke bliver saa stort som Aldersmedlemmernes, vælges yderligere saa mange, som udkræves for at dette kan blive Tilfældet. Efterhaanden som flere Aldersmedlemmer senere afgaa, forøges eventuelt de valgte Medlemmers Antal i Overensstemmelse med ovenstaaende Regler.

I Oktober 1904 og fremdeles hvert 4de Aar derefter vælges fem Medlemmer efter § 6, dog at Valget kun er bundet til dem af Fakulteterne, der da ikke have mere end ét Aldersmedlem. Ved disse Valg kunne ogsaa de vælges, som ere valgte to Aar i Forvejen.

Dekanerne indtræde i Konsistorium, saasnart dettes Medlemsantal ikke overstiger 16.

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Vi Undertegnede, der paa Lærerforsamlingens Møde d. 31te Oktober f. A. blev valgte til at udarbejde et Forslag til en Omdannelse af Universitetets almindelige Myndigheder, tillade os herved at forelægge Lærerforsamlingen foranstaaende Forslag til denne Opgaves Løsning.

Udvalget konstituerede sig samme Dag, det valgtes, med Wimmer som Formand og vedtog, at Bentzon skulde udarbejde Bemærkninger til den i Lærerforsamlingens Møde d. 17de Oktober f. A. af ham forelagte Plan. Efter dernæst at have holdt nogle almindelige Diskussionsmøder, hvor denne Plan lagdes til Grund for Forhandlingerne, og hvor der stilledes en Række Ændringsforslag, nedsattes der d. 19de December et Underudvalg paa fem Medlemmer, der repræsenterede de vigtigste Standpunkter indenfor Udvalget, og som skulde udarbejde et Udkast, idet det dels var bundet af en Række Afstemninger, dels skulde vejledes af den stedfundne Diskussion.

Underudvalget enedes om et Forslag til en Resolution, der kunde afløse Resol. 1ste September 1850, idet fra begge Sider de mere yderliggaaende Standpunkter blev opgivne. Dets Udkast vedtoges i Udvalgets Møde d. 16de Januar d. A. af de 10 af Udvalgets Medlemmer, medens undertegnede Salomonsen ikke kunde stemme for det, fordi dets Regel om de 5 Dekaners Indtræden i Konsistorium syntes ham uakceptabel. Paa samme Møde valgtes Bentzon til Udvalgets Ordfører overfor Lærerforsamlingen i Henhold til Forretningsordenens § 6, hvorefter han har affattet denne Betænkning, som derpaa er tiltraadt af Udvalgets øvrige Medlemmer.

Forslaget gaar ud paa at fastholde og yderligere befæste det, som er Grundtanken i Resol. 1850, at der gives Universitetets faste Lærere en afgjørende Indflydelse paa Universitetets Styrelse, derved at deres Forsamling, om den vil, kan udtrykke Universitetets endelige Mening og Ønsker om alle de Sager, hvor Universitetets Myndighed bestaar i Retten til at gjøre Indstilling til den overordnede Styrelse. Desuden tilstræber Forslaget at fjerne Muligheden for det Modsætningsforhold mellem Konsistoriums og Lærerforsamlingens Flertal, som undertiden har været tilstede.

Disse Formaal søger Forslaget at opnaa dels ved at præcisere de to Forsamlingers Myndighed, dels gennem en ændret Sammensætning af Konsistorium. Det var i første Henseende en Hovedfejl ved Resolutionen af 1850, at den, efter at have angivet Lærerforsamlingens Virksomhed i almindelige Vendinger, blot udtalte om Konsistorium, at dets „Stilling og Forretningskreds bliver den samme som hidtil, med Undtagelse af den Forandring, som Indførelsen af den akademiske Lærerforsamling kan medføre med Hensyn til Afgivelsen af Erklæringer og Meningsytringer“ (§ 3 a). Det siges derfor udtrykkelig i Forslagets § 4, at Konsistorium afgjør de — mindre vigtige — Sager, hvori Universitetet har besluttende Myndighed (se Universitetets Retsregler §§ 10 til 12); da Lærerforsamlingen efter Forslaget faar den afgjørende Indflydelse paa Konsistoriums Sammensætning, kan denne Bestemmelse ikke rumme nogensomhelst Betænkelighed. Naar der dernæst skal gives Regler for de andre — vigtigere — Sager, hvor Universitetet kun har indstillende Myndighed, laa det nær at søge

opstillet en Sondring mellem nogle Sager, som kunde overlades til Konsistoriums Afgjørelse, og andre, som skulde forelægges Lærerforsamlingen. Man har dog ikke kunnet finde brugbare Kriterier for Grænsen mellem saadanne to Grupper, og mener desuden, at det i og for sig ogsaa er bedst at opstille følgende fælles Regel for alle Sager: Konsistorium kan som et Forretningsudvalg med foreløbig selvstændig Myndighed fatte Beslutning om alle disse Sager; men Lærerforsamlingen kan ogsaa i alle Sagerne tage Afgjørelsen i sin egen Haand. Lærerforsamlingens Myndighed kan nemlig kun sikres, naar der ikke kan rejses Tvivl om dens Kompetence. Paa den anden Side vilde det være praktisk uheldigt at fordre, at visse vigtigere Sager ubetinget skulde forelægges Lærerforsamlingen. Thi denne er saa tungt et Apparat, og det er erfaringsmæssigt saa vanskeligt at fastholde Medlemmernes Interesse om andet end de vigtigste Sager, at det rette vil være, at den Lærerforsamling, som har Tillid til Konsistorium, som oftest holder sig passiv og overlader dette de allerfleste Sagers Ordning. Holdes Lærerforsamlingen mere end hidtil underrettet om, hvad Konsistorium tænker paa at sætte i Værk, vil det ret naturligt vise sig, at mange Sager undergives en foreløbig Drøftelse i Lærerforsamlingen, medens denne lægger Afgjørelsen i Konsistoriums Haand. Og da bliver Praxis for saa vidt den samme som hidtil, som de fleste Sager behandles til Ende i Konsistorium, og Afgjørelsen i alt Fald i Enkelthederne bliver truffet af dette.

Medens Kompetencestridigheder udelukkes paa denne Maade, kunde der selvfølgelig alligevel godt opstaa varig og principiel Uoverensstemmelse mellem Konsistoriums og Lærerforsamlingens Flertal. Dette afværges derimod ved, at Konsistoriums Pladser besættes ved Valg af Lærerforsamlingen for en saa overvejende Del, at det kan blive et tilnærmelsesvis tro Udtryk for de i Lærerforsamlingen raadende Anskuelser. Ved de Forhandlinger, der førte til Resol. 1850 med dens 11 Aldersmedlemmer og kun 5 Valgmedlemmer, var der omtrent lige stærk Stemning for og imod Anciennetetsprincippet (se Kr. Erslev, den akademiske Lærerforsamling etc., 1900, S. 13—17). Paa Lærerforsamlingens Møde den 17de Oktober f. A. var Stemningen derimod aldeles overvejende imod, at nogen Plads besattes efter Anciennetet, og Udvalgets 11 Medlemmer have fra først af været fuldt ud enige om, at alle Alderspladser burde bortfalde og i Stedet derfor alle Pladser besættes ved Valg. Man er her gaaet ud fra følgende Betragtninger: Den Sikring af de enkelte Fakulteters Repræsentation, som den nuværende Ordning frembyder, kan ligesaavel opnaas gennem Forslagets Bestemmelser om Valg bundne til Fakultetet og om Forholdstalsvalg. Ganske vist kan man til Fordel for Anciennetetsprincippet anføre, at man kun efter dette undgaar de personlige Rivninger og den Misstemning, som Valgets Foretrukken af den ene for den anden kan medføre, samt at Kjendskabet til Universitetets Forhold stiger med Embedsaldere. Men om det første gjælder, at man jo allerede nu bruger Valg, og om det sidste maa mærkes, at ogsaa i Fremtiden vil Konsistorialerne i Regelen have en ret høj Gjennemsnitsanciennetet, bl. a. fordi Tendensen til Gjenvalg efter hidtidig Erfaring og de kollegiale Forholds Natur maa blive

stor. Desuden ere disse Grunde langt fra stærke nok til at opveje, hvad der kan anføres for Valgprincippet, der jo ogsaa i tilsvarende Forhold er det overvejende hyppigste i Nutiden.

For dette Princip taler for det første, at kun det gjør det muligt at sikre sig som Konsistorialer de Lærere, der ere de dygtigste for disse Forretninger. For det andet undgaar man, at Lærere saaledes som nu kunne blive tvungne til at indtræde i Konsistorium paa et altfor sent Stadium og at forblive heri udover den Tid, hvori de ret egne sig for dets Forretninger. Endelig og især fjerner Valgprincippet den Mulighed for en principiel Modsætning mellem Lærerforsamlingens og Konsistoriums Flertal, som kan opstaa, hvor de fleste Pladser i dette besættes ved Anciennet, og hvor derfor Konsistorialerne maa blive af en betydelig højere Gjennemsnitsalder end Lærerforsamlingens øvrige Medlemmer, og Konsistorium ikke faar Præget af at være et Udvalg af Lærerforsamlingen.

Medens man saaledes er enig om, at alle Konsistorialerne skulle indtræde ved Valg, har der lige til det sidste hersket megen Tvivl i Udvalget om den rette nærmere Gjennemførelse af dette Princip.

Efter Bentzons Plan skulde Konsistorium bestaa af de 5 Dekaner og af 11 valgte af Lærerforsamlingen, saaledes at 5 af disse var bundne, en til hvert Fakultet, og de 6 øvrige valgtes frit. Fra først af var der i Udvalget omtrent lige Stemning for og imod Dekanernes Indtræden. Hvis Dekanerne ikke skulde ind, holdt nogle paa, at Lærerforsamlingen skulde vælge alle Konsistorialerne, medens andre vilde have et større eller mindre Antal valgt direkte af Fakulteterne. Tilsidst enedes man dog om Forslaget ved gjensidig Eftergivenhed, idet man navnlig fra den ene Side opgav Modstanden mod Dekanerne og Kravene om Fakultetsvalg, og fra den anden Side gav Afkald paa Ønsket om en Tidsgrænse for Valgbarheden foruden den i § 6, eller om, at en vis Skiften af Konsistorialerne skulde fremvinges gennem Udtrædelse ved Lodtrækning, og at Valgperioden skulde være kortere.

For Dekanernes Indtræden har man navnlig anført, at der derved kommer en naturlig Forbindelse mellem Konsistorium og Fakulteterne, idet Dekanen bliver den officielle Talsmand for sit Fakultets Sager i Konsistorium, og omvendt i Fakultetet kan forklare, hvorledes Konsistorium har behandlet Sagen. Fremdeles vil herved en stor Mængde Lærere, som endnu ikke ere blevne eller som aldrig blive indvalgte direkte i Konsistorium, faa Indblik i Konsistoriums Forretningsgang og herskende Tendenser, hvad der i flere Retninger vil være gavnligt. Mod Dekanernes Indtræden er anført, at de ikke ville blive saa værdifulde Medlemmer som de valgte Konsistorialer, og at de ikke ville kunne anvendes saa godt som disse til staaende Udvalg, Legateforier og lignende Stillinger. Dette kan ikke modsiges, men den Svækkelse af Konsistoriums Arbejdsevne, som kunde følge heraf, er opvejet ved, at Antallet er forøget til 18, og ved at alle Konsistorialer med Valgprincippet kunne forventes normalt at være fuldt arbejdsdygtige. Det er ogsaa indvendt, at Dekanerne kunde være for unge til Stillingen som Konsistorialer, og at man for at undgaa dette maatte fravige den hævdundne Rækkefølge ved Dekanvalgene, hvilket i

andre Henseender vilde være uheldigt. Hertil er anført fra modsat Side, at det dog kun sjældent vilde være mere end en enkelt af Dekanerne, som blev meget ung, og at det paa den anden Side er en Fordel, at Dekanerne tilføre Konsistorium et Element, der er noget yngre end Gjennemsnittet af Valgmedlemmerne. Der er endvidere fra nogles Side udtalt en Frygt for, at Dekanernes Indtræden vil kunne svække Konsistoriums Autoritet. For dem, som holde paa Dekanernes Indtræden, synes denne Frygt ganske grundløs; en værdigere Repræsentation end Rektor, 5 Dekaner og 13 — noget ældre — valgte Konsistorialer kunne disse ikke tænke sig. Endelig har man frygtet, at Dekanerne ville gjøre Konsistorium for instabilt. Dette vilde dog kun blive Tilfældet, hvis de vekslede Dekaner foraarsagede Beslutninger af modstridende Art fra Aar til andet; men det maa dog vel antages, at de 13 valgte Medlemmer tilstrækkeligt ville kunne hævde Traditionen og Stabiliteten indadtil. De, som holde paa Dekanerne, mene endog, at de ville gjøre Gavn ved noget at bryde den Følelse af at udgjøre en fast sluttet Helhed, som undertiden, til Skade for Vexelvirkningen med Lærerforsamling og Fakulteter, kan have været noget for fremtrædende i Konsistorium. Selvfølgelig beror det saaledes paa et Skjøn, hvor megen Gavn Dekanernes Indtræden vil medføre, og kun omtrent Halvdelen af Udvalgets Medlemmer føler sig i saa Henseende trygge; men de øvrige Medlemmer (undtagen Salomonsen) ere dog i større eller mindre Grad vundne for den Tanke, at denne Side af Planen er tilraadelig, naar iøvrigt Forslagets Bestemmelser gennemføres.

Da alle andre væsentlige Punkter i Forslaget have samlet en stor Majoritet i Udvalget, skal der, før man gaar over til at omtale de enkelte Paragrafer, kun tilføjes nogle Bemærkninger om de øvrige Valg. Man har fastholdt, at Fakulteterne ikke valgte andre end Dekanerne. De, der have holdt paa, at de skulde vælge i alt Fald hvert to Medlemmer, have betonet Fakultetets store Interesse i sin Repræsentation i Konsistorium og dets nøjere Kjendskab til sine egne Medlemmers Kvalifikationer. Dog mente de at kunne opgive deres Betænkeligheder paa dette Punkt, da man i Udvalget almindeligt gik ud fra, at Lærerforsamlingen ved de fakultetsbundne Valg vilde tage stærkt Hensyn til Fakulteternes Ønsker. Afgjørende for Forslagets Løsning taler nemlig det, at kun naar Lærerforsamlingen vælger (omend delvis bundet til Fakultet), kan Konsistorium i Virkeligheden blive den, der handler paa Lærerforsamlingens Vegne i alle Betænkningssager, og kun da udelukkes Muligheden for en principiel Mod-sætning mellem Lærerforsamlingens og Konsistoriums Flertal. Fakulteterne sikres dels ved det ene bundne Valg, dels for de større Fakulteters Vedkommende ved Forholdstalsvalget. Da man imidlertid mener, at intet Fakultet normalt bør være repræsenteret i Konsistorium af mindre end 2 faste Konsistorialer og en Dekan, har man i § 6 tilføjet en Regel, hvorefter det theologiske og det rets- og statsvidenskabelige Fakultet kunne fordre endnu et bundet Valg. Dette var nødvendigt, fordi det theologiske Fakultet nu med sine 5 Medlemmer er under Valgkvotienten ved Valget af de otte, normalt frie Medlemmer, medens det andet Fakultet, der nu har 8 Medlemmer, let kan miste Kvotienten ved en Vakance eller en Stig-

ning af Lærerforsamlingens Medlemstal. Det filosofiske Fakultet kan gennem sit store Medlemstal sikre sig Valget af en tredje fast Konsistorial; men iøvrigt bør de overskydende 2 à 3 Medlemmer af Konsistorium vælges uden Hensyn til Fakultet, efter Lærerforsamlingens og Konsistoriums Tarv samt efter de personlige Forhold.

Bemærkninger til de enkelte §§.

ad § 1. At udvide Adgangen til Lærerforsamlingen saa langt, at midlertidige Lærere blive Medlemmer af denne, samtidig med at de blive Medlemmer af et Fakultet, kan ikke volde Betænkelighed og er en naturlig Konsekvens af deres Optagelse i Fakultetet. Extraordinære Professorer og fast ansatte Docenter, der ere Medlemmer af Lærerforsamlingen, ere efter § 6 ikke valgbare til Konsistorium, hvis de ikke tillige ere Fakultetsmedlemmer.

ad § 2. Ny er her dels Regelen om, at Rektor selv kan beslutte, at Lærerforsamlingen skal sammenkaldes („saa ofte han finder det ønskeligt“), hvilket savnede udtrykkelig Udtalelse i Resol. 1850, dels Regelen i 4de Punktum, der stemmer med, hvad der i Almindelighed gjælder om slige Forsamlinger.

ad § 3. Nyt er kun sidste Punktum. Denne Regel og Regelen i § 2 om Protokollens Førelse ved en særlig Protokolfører stemmer i det væsentlige med, hvad der er foreslaaet i det ifjor udarbejdede Udkast til en Forretningsorden.

ad § 4. Denne § bestemmer Konsistoriums to Virksomhedsomraader, nemlig „Afgjørelses“- og „Betæknings“-Sager. I begge Henseender fastslaar den, hvad der allerede gjælder. Medens §§ 2 og 3 give Regler for, hvorledes en Sag kommer direkte for Lærerforsamlingen, og § 3 — ligesom Resol. 1850 — formulerer, hvilken Karakter de Sager have, som Lærerforsamlingen tænkes at ville raadslaa om, er der i § 4 udtalt en ny Regel om, hvorvidt en Sag, der er til Forhandling i Konsistorium, af dette skal bringes for Lærerforsamlingen; jfr. § 5, der bestemmer, i hvilke Tilfælde et Fakultet kan stille Krav om, hvad man saaledes kunde kalde en Appel til Lærerforsamlingen. Minoritetens Interesser ere tilstrækkelig beskyttede ved, at der kun behøves tre Konsistorialer til at beslutte en saadan Appel. Hvis denne ikke beslattes, men f. Ex. 12 Medlemmer af Lærerforsamlingen efter § 2 forelægger denne en Sag, hvori Konsistorium allerede har taget Beslutning, kan der komme modstridende Udtalelser fra disse to Forsamlinger. Dette kunde dog kun undgaas, dersom man vilde indføre en Slags Appelfrist ved alle Konsistoriums Beslutninger i Betæknings-sager. Men dette vilde suspendere Udførelsen i *alle* Tilfælde og saaledes, selv om Fristen blev kort, genere i høj Grad i det daglige Liv, medens Fristen kun i meget faa Tilfælde fik Betydning. Reglerne bør her gives med det for Øje, at der hersker god Forstaaelse mellem Lærerforsamling og Konsistorium. Skal imidlertid Muligheden for Lærerforsamlingens Indgriben efter eget Initiativ staa aaben, bliver Regelen i § 4, sidste Stykke, en Nødvendighed.

ad § 5. Denne § udtaler tildels selvfølgelige Regler, jfr. saaledes

dens næstsidste og sidste Bestemmelse; kun bliver det en Beskyttelse for de mindre Fakulteter, der ikke have 12 Medlemmer i Lærerforsamlingen, at et Fakultets Flertal kan kræve sin Sag bragt for Lærerforsamlingen. Mere nyt indeholder første Stykke, hvorefter Fakultetet kan fordre sin Indstilling tilbage fra Konsistorium, i Tilfælde hvor dette under de nuværende Forhold strax vilde indsende den med sine kritiske Bemærkninger; dog har i mange Tilfælde dette kun en formel Betydning, da ogsaa nu mindre Uoverensstemmelser ofte ordnes underhaanden. Man har ikke forsøgt paa at give videre Regler om Fakulteternes Selvstændighed overfor Konsistorium eller Lærerforsamlingen med Hensyn til alle Spørgsmaal, hvor Fakultetets særlige Sagkundskab bliver afgjørende. Men det fremgaar dog af § 5, 1ste Stykke, at Konsistoriums Indvendinger ikke ere tænkte at angaa slige Spørgsmaal, og det stemmer vel ogsaa med Sagens Natur, at Konsistoriums anbefaling af en Fakultetsindstilling maa forstaaes med dette Forbehold. De almindelige Universitetsmyndigheders Kompetence er sikret gennem det vidtrækkende Udtryk „Universitetets almindelige Interesser“.

ad § 6. Udvalget har ment, at Konsistoriums Arbejdskraft burde bevares i omtrent samme Omfang som hidtil, medens man ikke skulde foretage den betydelige Forøgelse af Antallet, som var nødvendigt for at opnaa det Forhold mellem Konsistoriums og Lærerforsamlingens Medlemstal, som bestod i 1850. Det ønskede opnaas, som ovenfor berørt, vistnok netop ved en Forøgelse til 18. Dette har ogsaa den Fordel, at Rektoraemnerne, der i Regelen kun vil blive 13 (jfr. ad § 9), ikke bliver endnu færre. Endelig gjør denne Forøgelse det muligt at sikre alle Fakulteter 2 Konsistorialer foruden Dekanen. Da man fra forskellige Sider i Udvalget har holdt stærkt paa dette sidste, er det nødvendigt, at der skaffes en Stedfortræder, naar en fast Konsistorial og Dekanen bliver samme Person. Man har ment det heldigst at lade vedkommende Fakultet frit vælge Stedfortræderen, og ikke at tage en Løsning som den, der er blevet foreslaaet, at Prodekanen vedbliver at fungere. Ved to-aarige Dekanater, og naar flere faste Konsistorialer i Træk blev Dekaner, kunde den, der var kommet ind blot som Dekan, blive siddende i en Række Aar, uden at dette maaske stemte med Fakultetets Tarv; og Regelen kunde da i for høj Grad komme til at faa Indflydelse paa selve Dekanvalgene.

Valget er iøvrigt ordnet med det almindelige Maal for Øje at styrke Lærerforsamlingens Indflydelse paa Konsistorium og fremhæve dets Egenkab af et Udvalg. Perioden bør derfor ikke være længere end 4 Aar. Man vælger saa mange ad Gangen som muligt uden at udsætte Konsistoriums Stabilitet for stærkt, idet Forudsætningen for Ordningen er, at der, undtagen under ganske usædvanlige, ja usandsynlige Forhold, vil herske en stærk Tendens til Gjenvalg. Det personlige Hensyn, der ofte bærer et Gjenvalg, som maaske var saglig mindre velbegrundet, virker svagere, jo flere der vælges paa én Gang. Og endelig muliggjøres herved, at Forholdstalsvalg kan begjæres, hvilket er en Retfærdighedsfordring fra Minoriteternes Side. Det tør forudses, at Forholdstalsvalg sjældent vil blive brugt, idet selve Muligheden vil medføre, at smaa Fakulteter eller andre

Minoriteter, som have Krav paa eller Evne til at sætte en Persons Valg igjennem, ville faa dette frivillig indrømmet. Dette sidste forudsætter dog en virkelig Valgforberedelse, der ogsaa af andre Grunde er en Nødvendighed, særlig ved Valget af de otte. Der bør i Forretningsordenen gives Regler herom; maaske bør disse bl. a. gaa ud paa, at der nedsættes et Udvalg til Valgets Forberedelse, og at der gives Regler om Opstillingen af Lister over Kandidater, saaledes at Stemmeafgivning udenfor Listerne er ugyldig.

Det maa bemærkes, at naar et af de smaa Fakulteter har foranlediget et bundet Valg ud af de otte, kunne dets Medlemmer ikke deltage i Valget af de øvrige; thi gjorde de det, kom deres Stemmer til at faa en uforholdsmæssig stærk Indflydelse.

Medens det Krav, der fra omtrent en Trediedel af Udvalgets Medlemmers Side rejstes om „Kauteler“ mod for hyppige Gjenvalg, tilsidt blev opgivet, har man fastholdt en vis om end høj og betinget Aldersgrænse i § 6. Herefter vil Udtrædelse af Konsistorium gennemsnitlig ske med Vedkommendes 72de Aar; thi Undtagelse er ment kun sjældent at skulle gjøres.

ad § 8. 1ste Stykke er taget af Resol. 1850. 2det Stykke er en naturlig Følge af samme Princip. Sidste Stykke sætter en Grænse for Pligten til at modtage Valg som Konsistorial, der forekommer Udvalget rimelig.

ad § 9. Udvalget har ikke fundet tilstrækkelig Grund til at ændre Reglerne om Varigheden af Rektors Funktionstid. Derimod har man ment at burde udvide Kredsen af Rektoræmner paa den i 2det Stykke angivne Maade. Denne Regel aabner ogsaa Adgang for den, som kun i Egenskab af Dekan har siddet i Konsistorium. Regelen er givet med den Tanke, som sikkert ogsaa bliver til Virkelighed, at den kun skal virke undtagelsesvis, nemlig hvor man til Rektor ønsker at vælge en fremragende Videnskabsmand, uden derfor at vælge ham til Konsistorial, hvortil andre maaske ere mere egnede; thi hin Betingelse vil lettere enten faktisk være opfyldt eller kunne skaffes til Veje. Paa den anden Side fastholdes dog det nugældende Forhold, at ingen kan blive Rektor, som ikke forinden har lært Konsistoriums Forretningsgang at kjende. Man har ikke fundet det nødvendigt at fastslaa Regler for, hvorledes der skal forholdes i Tilfælde af Rektors Afgang eller Forfald i Funktionstiden, idet man har ment, at den akademiske Sædvane, der lader Prorektor fungere, er fyldestgørende. Af samme Grund har man ikke i § 13 givet Bestemmelser om Prodekanen.

ad § 10. Man vil i Hovedsagen bevare den fornuftige nugældende Regel, at den yngste Jurist i Konsistorium er Referendar; ellers blev den én Gang fungerende Referendar let for gammel i Stillingen, hvis Arbejde jo ogsaa er et betydeligt, der af Hensyn til den videnskabelige Virksomhed ikke bør bestrides altfor længe. Af samme Grund bør Konsistorium ogsaa kunne indrømme Referendaren Ret til at fratræde som saadan uden derfor at gaa ud af Konsistorium, og han bør kunne fordre sig fritaget for at fungere som Dekan. Men den yngre bør dog normalt først tiltræde Stillingen, naar han har havt Tid til at lære Konsistoriums Arbejde godt

at kjende, og naar han derpaa har været paa Valg, saaledes at Lærerforsamlingen maa afgjøre, om han nu bør tiltræde denne vigtige Plads.

ad § 11. Man har i Udvalget næret Tvivl om, hvorvidt det var nødvendigt, at begge Inspectores kvæsturæ eller alle Stipendiebestyrelsens Medlemmer vare Konsistorialer, særlig om de ikke, efter at være gaaede af som Konsistorialer, kunde bevare saadanne Poster. Man har da ment, at Sagen helt kunde lægges i Konsistoriums Haand, jfr. ogsaa § 16, 2det Stk.

ad § 13. Ordene „alle sine Medlemmer“ omfatte ogsaa andre Fakultetsmedlemmer end Professorer i normerede Pladser. Man har villet forebygge en Situation som den, der har foreligget, at et Fakultet ønskede at gjøre en anset ekstraordinær Docent, der var Medlem af Fakultetet, til Dekan, men at dette ansaas for ulovligt.

ad § 14. Regelen om, at disse Mænd ogsaa selv kunne fordre sig tilkaldte, er givet, for at den i Paragrafen indeholdte fornuftige Bestemmelse ikke som hidtil i det væsentlige skal blive et dødt Bogstav.

ad § 15. Naar Resol. 1850 § 1 og § 4 a. og b. hverken ere ophevede eller optagne i nærværende Forslag, beror det paa, at disse Regler angaa Forhold, der ikke vedrøre Bestemmelserne om Universitetets almindelige Myndigheder.

ad § 16. Denne §'s Bestemmelser behøve vistnok i det hele ingen nærmere Forklaring. Kun skal det fremhæves, at medens der ingen Indskrænkning er gjort i de nuværende Anciennetetskonsistorialers Rettigheder, er deres Pligt til at være Konsistorialer begrænset i Overensstemmelse med § 8, og desuden er der (jfr. § 17, 1ste Stk.) aabnet dem en særlig Adgang til ved i September 1902 at træde tilbage at lette og forkorte Overgangen til den nye Ordning og særlig til at øve Indflydelse paa, hvor mange nye Medlemmer der skulle vælges i Efteraaret 1902, og hvor snart Dekanerne skulle træde ind i Konsistorium; jfr. den tabellariske Oversigt, der gives til § 17. De Begrænsninger i de valgte Konsistorialers Funktionstid, som gjøres i sidste Stykke, ere foreslaaede med Samtykke af vedkommende Konsistorialer, der alle ere Medlemmer af dette Udvalg.

ad § 17. 2det Stykke giver i faa Regler et Sæt af Overgangsbestemmelser, der løse alle tænkelige Tilfælde — bl. a. efter de i 1902 tilbagetrædende Aldersmedlemmers Antal —, og som kun giver smaa Variationer i Konsistoriums samlede Medlemsantal. At Dekanerne bør indtræde paa én Gang, er efter deres Karakter af en særegen Fakultetsrepræsentation vel en Selvfølge; Tidspunktet for deres Indtræden, nemlig naar Tallet af øvrige Konsistorialer er 16, er sat efter en skjønsmæssig Afvejelse af, at der paa den ene Side ikke bør gaa for lang Tid inden deres Indtræden, og at paa den anden Side Konsistoriums Medlemstal ikke bør blive for stort.

Efter § 17, 3die Stykke, kunne muligvis i 1904 de nuvalgte 5 Konsistorialer alle gjen vælges. Dog kan det ene Medlem af det filosofiske Fakultet blive udelukket, hvis forinden et theologisk Aldersmedlem maatte være gaaet af; men da et andet theologisk Medlem i saa Fald maa antages at være valgt i 1902, kan denne gjen vælges i 1904, og det udelukkede Medlem af det filosofiske Fakultet kunde saa komme ind ved det Suppleringsvalg, som nødvendiggjordes derved.

Følgende Tabel viser, hvorledes Forholdene efter de forskjellige Muligheder ville stille sig ved Valgene i Oktober 1902:

Tilbageblivende Aldersmedlemmer.	Nuværende Valgmedlemmer.	Nyvalgte Medlemmer.	Antal af Konsistorialer.	
11	5	6	22	
10	5	5	20	
9	5	4	18	
8	5	5	18	
7	5	6	18	
6	5	7	18	
5	5	8	18	
4	5	8	17	
3	5	8	Her indtræde Dekanerne. 5	
2	5	8		5
1	5	8		5
0	5	8		5

Kjøbenhavn, den 31te Januar 1902.

P. Madsen. J. C. Jacobsen. Jul. Lassen. V. Bentzon. Thorkild Rousing. Wimmer. Kr. Erslev. H. Høffding. Eug. Warming. H. G. Zeuthen.

Jeg kan fuldt ud tiltræde alle Hovedbestemmelser i ovenstaaende Forslag med Undtagelse af den, der gaar ud paa at give de vxlende Dekaner Sæde i Konsistorium; denne forekommer mig imidlertid at være af saa afgjørende Betydning, at jeg ikke ønsker at anbefale Forslaget i dets Helhed. — I Betragtning af den overvældende Majoritet, som den nævnte Bestemmelse har samlet om sig i Udvalget, finder jeg det uhenigtsmæssigt at stille noget Modforslag.

Carl Jul. Salomonsen.

Til Mødet forelaa tillige følgende Ændringsforslag fra Professor, Dr. med. *Bohr*:

De første 25 Linier (indtil Side 3) i § 6 erstattes med:

Konsistorium bestaar af 16 eller, hvis Rektor ikke er Konsistorial, af 17 Medlemmer. De vælges paa 4 Aar af Lærerforsamlingen blandt dem af dens Medlemmer, der ere Fakultetsmedlemmer, dog at ingen, som inden den paafølgende 15de November har fyldt 70 Aar, kan vælges, medmindre en særlig Tilladelse hertil gives af den nærmeste ordentlige Lærerforsamling forud for Valget; til en saadan Tilladelses Vedtagelse kræves tre Fjerdedel Stemmers Majoritet.

Hvert Fakultet skal blandt de 16 paa 4 Aar valgte Konsistorialer være repræsenteret af mindst 2 af dets Medlemmer; de øvrige 6 Konsistorialer vælges frit blandt alle Lærerforsamlingens valgbare Medlemmer. De regelmæssige Valg foregaa i Oktober Maaned, saaledes at der hvert

Aar vælges 4 Medlemmer. Ved Valghandlingen foretages først de Valg, hvor Valgbarheden, for at den ovennævnte Forskrift om Fakulteternes Repræsentation kan ske Fyldest, er bunden til enkelte Fakulteter; dernæst foretages de øvrige Valg, hvor ingen saadan Valgbarheds Indskrænkning finder Sted. Valgene gjælde fra den paafølgende 15de November.

I § 9, 4de og 5te Linie, erstattes Ordene „to Aar (i Træk eller med Afbrydelser)“ med „et Aar“.

Der gives § 14 nedenstaaende Affattelse:

De Dekaner, de Bestyrere af Universitetets videnskabelige Instituter og Samlinger og de Eforer for Legater, Kollegier og Kirker, der ikke ere Medlemmer af Konsistorium, kunne af Rektor tilkaldes til at overvære Konsistoriums Forhandlinger om Sager, som vedkomme deres ovennævnte Stillinger, ligesom de i saadanne Sager selv kunne fordre sig tilkaldte. De deltage i Sagens Forhandling, dog uden Stemmeret.

I § 16 erstattes de første 6 Linier med følgende Stykke:

Det tillades Indehaverne af Alderspladser i Konsistorium til enhver Tid at opgive deres Sæde, efter at de mindst 2 Maaneder i Forvejen derom have indgivet skriftlig Begjæring til Rektor.

I § 16 sidste Linie erstattes „1904“ med „i det Aar, deres Valg efter de hidtil gjældende Regler vilde udløbe“.

Der gives § 17 følgende Affattelse:

Naar en eller flere Alderspladser blive ledige, besættes de ved Valg, der afholdes saa snart som Omstændighederne tillade det, senest en Maaned efter at Vakancen er indtraadt. Ved Valgene bliver der at tage Hensyn til, at hvert Fakultet efter Valget skal have mindst 2 af sine Medlemmer i Konsistorium; saafremt det, for at denne Fordring kan ske Fyldest, er nødvendigt, bliver Valgbarheden for et eller flere Valg bunden til enkelte Fakulteter, og saadanne Valg foretages ved Valghandlingen først. Naar en Aldersplads saaledes gaar over til en Valgplads, er Funktionstiden for den valgte at fastsætte til den 15de November i henholdsvis det 4de, 3die, 2det eller første Aar efter Aaret, hvori Valget afholdes, idet der drages Omsorg for, at der ved de regulære Valg i de kommende Aars Oktober Maaned, hvor en allerede eksisterende Valgplads besættes, ikke bliver at vælge mere end 4 Medlemmer hvert Aar, samt idet Valgets Gyldighed nærmes saa meget til 4 Aar, som det er foreneligt med det nævnte Hensyn og med, at Valgenes Gyldighed udløber en 15de November. Skulde samtidigt saa mange Alderspladser blive ledige, at de ovenstaaende Regler medføre en forskjellig Varighed af Gyldigheden for de enkelte Valg, der afholdes samtidigt, fastsættes den Varighed af Valgets Gyldighed, der indenfor de trufne Bestemmelser tilfalder hvert enkelt valgt Medlem, ved Lodtrækning.

Forhandlingerne paa Lærermødet drejede sig væsentlig om, hvorvidt Dekanerne skulde være Konsistorialer. Tilsidst faldt Professor Bohrs Ændringsforslag: til § 6 (Dekanerne) med 12 mod 27 Stemmer og om Overgangsbestemmelserne med 11 mod 32 Stemmer. Resten af hans Forslag kom ikke under speciel Afstemning.

Overgang af Udvalgets Forslag til næste Behandling vedtoges med 37 mod 1 Stemme.

Der indkaldtes derefter Ændringsforslag. De indkomne, væsentlig formelle Ændringsforslag blev sendte til Udvalget, der gennemgik og tog Stilling til dem og derefter indsendte det ændrede Forslag, dateret 17de April 1903, der blev forhandlet paa *Lærermødet den 1ste Maj 1902* sammen med et af Professorerne, Dr. Christiansen og Dr. Thiele stillet Ændringsforslag angaaende „Konsistoriets Sammensætning og Virkemaade“ og et af Professor, Dr. H. Scharling stillet Forslag til „en Ændring af Konsistoriums Sammensætning“.

Professorerne *Christiansens og Thieles Forslag* var saalydende:

Det foreliggende, af Udvalget af 31te Oktober udarbejdede, Forslag af 31te Januar ombyttes med:

§ 1.

Konsistoriets Medlemmer vælges paa 5 Aar blandt alle fast ansatte Medlemmer af Fakulteterne, som ikke have fyldt 70 Aar. 5 Medlemmer vælges af Lærerforsamlingen og et af hvert af Fakulteterne. Til ethvert af disse Valg kræves en Stemmeferhed af over Halvdelen af de i den vælgende Forsamling tilstedeværende. Skal samme Lærerforsamling vælge mere end et Medlem, foretages Valget enkeltvis for hvert.

§ 2.

Ethvert Medlem af Lærerforsamlingen har Adgang til at paahøre Konsistoriets Forhandlinger. Konsistorium kan dog vedtage at behandle hver enkelt Sag for lukkede Døre.

§ 3.

Rektor kan til Konsistoriets Møder tilkalde Fakulteternes Dekaner, Bestyrerne af Universitetets videnskabelige Instituter og Samlinger, ligesom ogsaa Eforerne for Legater, Kollegier og Kirker, samt Medlemmer af staaende Universitets-Udvalg. Disse Dekaner, Bestyrere, Eforer og Udvalgsmedlemmer have, hvad enten de ere tilkaldte eller mødte af egen Drift, Ret til at deltage i Forhandlingerne af de dem særligt vedkommende Sager, dog uden Stemmeret, for saa vidt de ikke ere Medlemmer af Konsistorium.

§ 4.

Rektor vælges blandt de normerede Professorer, der ere eller have været Medlemmer af Konsistorium.

§ 5.

De nuværende, af Lærerforsamlingen valgte Konsistorialer fungere den Tid ud, for hvilken de ere valgte. Ved de første af Fakulteternes Valg af Konsistorialer, som foretages i September 1902, vælger det theologiske Fakultet sit Medlem paa 5 Aar, det rets- og statsvidenskabelige sit paa 4 Aar, det lægevidenskabelige paa 3 Aar, det filosofiske paa 2 Aar, og det matematisk-naturvidenskabelige paa 1 Aar.

Naar Fakulteterne have foretaget disse Valg, ophøre deres 2 (i det filosofiske Fakultet 3) ældste Medlemmer at fungere som Aldersmedlemmer af Konsistorium.

Motiver.

ad § 1. Opgaven, at forøge Konsistoriets Energi og Duelighed som Organ for Universitetets Lærerforsamling og Fakulteter, kræver i første Linie en Formindskelse af det nuværende Antal af Konsistorialer, hvilket maa antages at være sat saa højt som det er af Hensyn til Usikkerheden i Aldersmedlemmernes Arbejdsevne. Vi behøve ikke her at omtale de andre vægtige Grunde, som tale for at ombytte Aldersmedlemmerne med valgte. Men der er Grund til at indskærpe, at Fakulteterne have Krav paa ligefrem at vælge de Tillidsmænd i Konsistorium, som skulle afløse Aldersmedlemmerne, og at det vilde være et Indgreb i Fakulteternes Ret, om man vilde vikle disse Fakultetsvalg sammen med Dekanvalg eller andet.

Det er som naturlige Enheder, at Fakulteterne bør være repræsenterede i Konsistorium; derfor bør hvert Fakultet være repræsenteret af én Mand og ikke af flere, end ikke hvor et Fakultet er meget talrigt (og netop da vil det jo have størst Udsigt til at vinde Indflydelse gennem Lærerforsamlingens Valg).

Bedre Krav paa to Repræsentanter vilde saadanne Fakulteter have, som ere løst byggede eller endog sammensatte af uensartede Sektioner eller hvad de tør kaldes. Her maa det afgjørende være, om Spaltningen har medført en Modsætning, som hyppigt vil gjøre en dobbelt Repræsentation nødvendig og overhovedet fremtvinger en Deling i to Korporationer, og dermed en Forøgelse af Medlemsantallet i Konsistorium. Men for Tiden skal dette kun omtales.

Antallet af de af Lærerforsamlingen valgte Konsistorialer bør være stort nok til at sikre Lærerforsamlingen en under almindelige Forhold tilstrækkelig Magt, men heller ikke mere. Staa Repræsentanterne for samtlige Fakulteter enige overfor Lærerforsamlingens, maa Tilfældet erkjendes for saa tvivlsomt, at Lærerforsamlingens egen Afstemning maatte afgjøre Trætten. Kun Lærerforsamlingen selv, ikke dens Repræsentanter i Konsistorium, har Krav paa at udtale Universitetets endelige Mening.

Imod de nuværende 5 Fakulteter vilde 4 af Lærerforsamlingen valgte Konsistorialer være fuldt ud tilstrækkelige til Ligevægtens Bevarelse. Hvis man derfor beholder det nuværende Antal, 5, paa de af Lærerforsamlingen valgte Konsistorialer, vil dette Antal, som endnu ikke forstyrrer Ligevægten helt til Skade for Fakulteterne, betegne den størst mulige Indrømmelse til Lærerforsamlingen, og med dette Tal vil paa den anden Side de valgberechtigede Fakulteters Antal i Fremtiden kunne forøges med to eller tre, uden at Udslaget til den modsatte Side bliver for stort.

Naar det forudsættes, at Valg af Konsistorialer foretages paa første Møde af Lærerforsamlingen eller Fakultetet, efter at en Plads er bleven ledig, vil det, naar det hele Antal efter vort Forslag nedsættes til 10 (11, hvis Rektor er valgt udenfor Konsistorium), blive en Sjældenhed, at to Konsistorialer skulle vælges paa samme Møde af Lærerforsamlingen. End ikke i slige Tilfælde bør Valget foretages som Flerfoldvalg, og navnlig ikke som et Forholdstalsvalg til Mindretals Beskyttelse. Thi Konsistorium tør ikke blive en Kopi af Lærerforsamlingen, men bør være en udøvende og styrende Forsamling, og det bør handle i Overensstemmelse med Fler-

tallet i de det vælgende Forsamlinger. Ingen andre af Lærerforsamlingens Mindretal bør faa Sæde i Konsistorium, end de, som ere Flertal i Fakulteter.

ad § 2. Godt Samarbejde og god Forstaaelse tør vel haabes som Følge af Valgprincipets Gjennemførelse, af Indskrænkningen af Konsistoriets Medlemstal til et lille Mindretal i Lærerforsamlingen, og af Lærerforsamlingens forstærkede Indflydelse paa Konsistoriets Sammensætning. Men naar man tilsigter, at Lærerforsamlingen virkelig og paa fyldig Maade skal kunne løse sin Opgave som Tyngdepunkt i Universitetets Forfatning, saa maa man grundlægge Lærerforsamlingens Arbejdsdygtighed ved at skaffe den en Sagkundskab og Kjendskab til Former, hvortil de efterfølgende trykte Meddelelser angaaende Universitetet og Rektors mundtlige Meddelelser ikke ere tilstrækkelige. En forudgaaende fuldstændig Offentliggjørelse af de foreliggende Sager er altfor betænkelig. Men heldigvis ere de Sager, der kræve Hemmeligholdelse ogsaa overfor Kolleger, kun sjældne Undtagelser. Derfor mene vi, at Opgaven kan løses derved, at alle Lærerforsamlingens Medlemmer ordentligvis faa Adgang til at paahøre Konsistoriets Forhandlinger. Indføres den i § 2 foreslaaede begrænsede Offentlighed af Konsistoriets Møder, vil det ikke blot i Fremtiden blive vanskeligt at mistænkeliggjøre Konsistorium overfor Lærerforsamlingen, men vi haabe, at denne vil faa et Fodfæste i Kjendskab til Sagernes Behandling, som vil give Lærerforsamlingens Debatter større Klarhed, gjøre dens Initiativ mere frugtbart og give dens Afgjørelser forøget Vægt.

ad § 3. Det nye i denne § er især, at Dekanerne og Medlemmerne af de staaende Udvalg nævnes blandt dem, der kunne faa Ordet i Konsistoriets Møder. Men naar de, der kunne tilkaldes, ogsaa kunne faa Ordet i Sager angaaende deres særlige Funktioner, naar de ere mødte af egen Drift, tør det ventes, at den hidtil kun sparsomt benyttede Regel om Ikke-Konsistorialers Deltagelse vil faa forøget Livskraft. Særligt tør det ventes, at Dekanerne ville blive ret stadige Tilhørere ved Møderne, og derfra hente nyttig Oplysning til deres Gjerning i Fakultetet, ligesom de ogsaa jævnlig ville kunne besvare Spørgsmaal om løbende Sager sikrere end det Medlem, som repræsenterer Fakultetets Flertal i Konsistorium.

ad § 5. Overgangsbestemmelserne i denne § sigte næstefter Ophevelsen af Aldersmedlemmernes Funktion til at sætte det nye Valgapparat i Gang paa saadan Maade, at altfor stor Samtidighed i de fremtidige Valg forebygges.

Uden at ville gjøre Opposition mod en Række Enkelbestemmelser, som Udvalgets Forslag bringer ved Siden af dets formentlig uheldige Løsninger af Spørgsmaalene om Konsistorialernes Antal og Dekanernes Stilling, mene vi, at disse Enkeltheters Afgjørelse kan opsættes, indtil Forandringen i Konsistoriet har fæstnet sig.

Professor, Dr. *H. Scharlings Forslag* var saalydende:

§ 1.

Konsistorium bestaar af 16 Medlemmer, af hvilke Halvdelen ere Aldersmedlemmer, Halvdelen Valgmedlemmer. De første vælges blandt

Fakulteternes ældre Medlemmer indenfor en nærmere fastsat Begrænsning, de sidste vælges blandt alle Fakulteternes Medlemmer. Begge Klasser vælges af Lærerforsamlingen.

§ 2.

Af Aldersmedlemmerne tilhører 1 det theologiske Fakultet, 1 det juridiske Fakultet, og 2 henholdsvis hvert af de tre andre Fakulteter.

§ 3.

Af Valgmedlemmerne skal 1 tilhøre det theologiske og 1 det juridiske Fakultet, de øvrige vælges frit blandt alle fem Fakulteter.

§ 4.

Aldersmedlemmerne vælges for et Tidsrum af 6 Aar og kunne derefter gjenvælges. Valgmedlemmer vælges for et Tidsrum af 4 Aar og kunne derefter gjenvælges. Ønsker nogen sig fritagen for Valget, maa han derom indgive en motiveret Erklæring til Konsistorium, der træffer fornøden Afgjørelse. Naar nogen i 12 Aar har været Medlem af Konsistorium, er han berettiget til ikke at modtage Gjenvalg.

§ 5.

De nuværende Valgmedlemmers Funktionstid forkortes eller forlænges saaledes, at den udløber til 15de November 1904, og derefter afholdes hvert fjerde Aar i Oktober Maaned Valg for samtlige Valgmedlemmer. For Aldersmedlemmer finder Valg Sted hvert sjette Aar i April Maaned. Bliver i Mellemtiden en eller flere Pladser ledige, da gjælder Valgene kun til Udløbet af den paagjældende Funktionstid. De nuværende Aldersmedlemmer kunne fratræde efter eget Tykke, naar de derom indsende en skriftlig Erklæring til Konsistorium.

§ 6.

Den akademiske Lærerforsamling sammentræder efter de hidtil gjældende Regler. Sager oversendes til den efter at være behandlede i Konsistorium, naar enten Rektor ønsker det, eller et Flertal i Konsistorium kræver det, eller endelig et Antal af mindst 15 Medlemmer af Lærerforsamlingen indgiver skriftlig Begjæring derom til Konsistorium. I disse Tilfælde gjælder Lærerforsamlingens Resolution som det endelige Udtryk for Universitetets Mening og Ønske. Den indsendes til Ministeriet gennem Konsistorium, ledsaget af dettes Udtalelse om den paagjældende Sag.

Ovenstaaende Forslag indsendes til den akademiske Lærerforsamling med Anmodning om at blive fremlagt til Forhandling. Den nærmere Motivering vil ske mundtlig.

Ved Læremødet diskuteredes først Professorerne Thieles og Christiansens Forslag, dernæst Professor H. Scharlings Forslag. Professorerne Thiele og Christiansen tog tilsidst deres Forslag tilbage og foreslog i Stedet for følgende Dagsorden: „Med Begjæring om, at der som Regel fremtidig gives Lærerforsamlingens Medlemmer Adgang til at paahøre Konsistoriets Møder, gaar Forsamlingen over til Dagsordenen“. Denne Dagsorden blev ogsaa taget tilbage. Ved Afstemning fik Professor H. Scharlings Forslag kun 1 Stemme for sig. Derefter diskuteredes de første §§'er af Udvalgets Forslag til lidt ind i § 6.

Ændringsforslag bleve indkaldte til et afsluttende *Møde*, der blev afholdt den 29de Maj 1902. Til dette forelaa Udvalgets Forslag, dateret 15de s. M., og forskjellige Ændringsforslag, der findes anførte nedenfor efter hver § i Udvalgets Forslag.

Forslag til Resolution om Universitetets almindelige Myndigheder.

§ 1.

Samtlige ved Universitetet (enten i normerede Pladser eller udenfor dem) fast ansatte Lærere, ligesom ogsaa de, der ere konstituerede i saadannes Sted, samt de midlertidig ansatte Lærere, der ere Medlemmer af et Fakultet, danne den akademiske Lærerforsamling. Lærerforsamlingen er den øverste Myndighed ved Universitetet.

§ 2.

Lærerforsamlingen sammentræder til Møde regelmæssig fire Gange om Aaret og sammenkaldes desuden af Universitetets Rektor, saa ofte han finder det ønskeligt, eller det forlanges af Ministeriet, af Konsistorium eller af 12 Medlemmer. Rektor leder Forhandlingerne, over hvilke der føres en Protokol af en af Lærerforsamlingen blandt dens Medlemmer valgt Protokolfører. En Beslutning kan kun fattes, naar mindst Halvdelen af Lærerforsamlingens Medlemmer er tilstede. Kan Beslutning ikke fattes, fordi Antallet ikke er tilstrækkeligt, fortsættes Mødet efter behørig Indvarsling paa en senere Dag, og Beslutning kan da tages uden Hensyn til de tilstedeværendes Antal. Lærerforsamlingen fastsætter sin egen Forretningsorden.

§ 3.

Lærerforsamlingen udøver dels Valgret efter de nedenfor herom givne Bestemmelser, dels kan den raadslaa om alle Sager af almindelig Interesse for Universitetet, hvad enten de forelægges af Ministeriet eller Konsistorium, eller de tages under Overvejelse af Forsamlingen selv. Dens Beslutninger, Erklæringer eller Andragender om slige Sager betragtes som det endelige Udtryk for Universitetets Mening eller Ønsker. Gaar Lærerforsamlingens Beslutning ud paa en Henvendelse til Ministeriet eller andre, fremsendes den af Rektor i Forening med Protokolføreren.

Ændringsforslag til § 3.

a. (Professor *W. Scharling*.)

Lærerforsamlingen udøver Valgret efter de nedenfor herom givne Bestemmelser. Den kan forhandle om alle Sager af almindelig Interesse for Universitetet, som enten forelægges af Ministeriet eller af Konsistorium (jfr. § 4) eller ved Initiativ fra Forsamlingens egen Side bringes under Overvejelse, og den Udtalelse, hvormed en saadan Forhandling afsluttes, betragtes som det endelige Udtryk for Universitetets Mening og Ønsker. Naar en Sag ønskes bragt under Forhandling i Lærerforsamlingen, bliver Forslag derom at indsende til Rektor saa betimeligt, at Sagen kan gøres til Gjenstand for en Forhandling i Konsistorium, forinden den behandles i Lærerforsamlingen. Gaar Lærerforsamlingens Beslutning ud paa en Henvendelse til Ministeriet eller andre, fremsendes den af Rektor i Forening med Protokolføreren.

b. (Rektor, Professor *V. Thomsen*.)

Lærerforsamlingen udøver dels Valgret efter de nedenfor herom givne Bestemmelser, dels kan den raadslaa om alle Sager af almindelig Interesse for Universitetet, som enten forelægges af Ministeriet eller af Konsistorium eller af Forsamlingen selv tages under Overvejelse. Dens Beslutninger, Erklæringer eller Andragender om slige Sager betragtes som det endelige Udtryk for Universitetets Mening og Ønsker. Gaar Lærerforsamlingens Beslutning ud paa en Henvendelse til Ministeriet eller andre, sendes den af Rektor i Forbindelse med Protokolføreren til Konsistorium, der umiddelbart sender den videre.

§ 4.

Konsistorium leder som hidtil Universitetets Administration og tager Bestemmelse om de herhen hørende Sager, for saa vidt Universitetet selv kan afgjøre dem.

I alle Sager, hvis Afgjørelse er forbeholdt den overordnede Styrelse, kan Konsistorium, for saa vidt Lærerforsamlingen ikke selv har taget Sagen op (jfr. § 3), paa egen Haand afgive Erklæringer og indgive Andragender. Naar en Sag af denne Art forhandles i Konsistorium, hvad enten dette selv har rejst den, eller den er indkommet fra Ministeriet, et Fakultet eller andre, skal Konsistorium dog henvise den til Lærerforsamlingen, hvis det forlanges enten af Rektor eller af mindst tre Konsistorialer. Forelæggelse for Lærerforsamlingen bør som Regel ske ved de vigtigere Sager, hvor det gjælder at finde et særlig fyldigt Udtryk for Universitetets Anskuelse.

Konsistoriums Protokol og de til Sagerne hørende Dokumenter skulle saa vidt muligt være tilgængelige for Lærerforsamlingens Medlemmer.

Ændringsforslag til § 4.

a. (Professor *W. Scharling*.)

Konsistorium leder som hidtil Universitetets Administration og tager Bestemmelse om alle de Sager, som Universitetet selv kan afgjøre.

I de Sager, hvis Afgjørelse er forbeholdt den overordnede Styrelse, kan Konsistorium, for saa vidt ikke Lærerforsamlingen selv har taget Sagen op til Beslutning (jfr. § 3), paa egen Haand afgive Erklæringer og indgive Andragender. Ved vigtigere Sager, i hvilke det særlig gjælder at fastslaa det rette Udtryk for Universitetets Anskuelse, bør en Afgjørelse dog ikke finde Sted uden en foregaaende Forhandling i Lærerforsamlingen, og en Forelæggelse for denne skal altid finde Sted, naar det forlanges enten af Rektor eller af mindst tre Konsistorialer.

Konsistoriums Protokol og de til Sagerne hørende Dokumenter skulle saa vidt muligt være tilgængelige for Lærerforsamlingens Medlemmer.

b. (Rektor, Professor *V. Thomsen*.) I Stedet for L. 4.—10. f. o.

I de Sager, hvis Afgjørelse tilkommer den overordnede Styrelse, kan Konsistorium, med Forbehold af Lærerforsamlingens (jfr. §§ 2 og 3) og Fakulteternes (jfr. § 5) Rettigheder, umiddelbart afgive Erklæringer og indgive Andragender. Naar en Sag af Ministeriet, et Fakultet eller andre og den ikke kræver hurtig Fremme, skal den dog osv.

§ 5.

Naar Konsistorium overfor en Erklæring eller et Andragende til Ministeriet fra et Fakultets Side har Indvendinger at gjøre, f. Ex. fordi Fakultetsudtalelsen findes at lide af formelle Mangler eller at volde finansielle Betænkeligheder eller i det hele at stride imod Universitetets almindelige Interesser, sendes den tilbage til Fakultetet med Konsistoriums Bemærkninger; i paatrængende Tilfælde kan dog Referendaren ordne Sagen med Fakultetets Dekan. Dersom Fakultetet ikke kan dele Konsistoriums Betragtning, kan det fordre Sagen forelagt Lærerforsamlingen. Under alle Omstændigheder kan Fakultetet fordre sin Udtalelse indsendt til Ministeriet sammen med Konsistoriums eller Lærerforsamlingens Erklæring i Sagen.

§ 6.

Konsistorium bestaar af 18 eller, hvis Rektor ikke i Forvejen er Konsistorial, af 19 Medlemmer. De 5 ere Dekanerne eller de fungerende Prodekaner; naar en Dekan er eller vælges til Konsistorial, vælger det paagjældende Fakultet et Medlem i hans Sted. De 13 vælges paa fire Aar af Lærerforsamlingen blandt dem af dens Medlemmer, der ere Fakultetsmedlemmer, dog at ingen, som inden den paafølgende 15de November er fyldt 70 Aar, kan vælges, medmindre Ministeriet tillader en Undtagelse fra denne Regel paa et motiveret Andragende derom, vedtaget med tre Fjerdedels Stemmers Flertal af den nærmeste ordentlige Lærerforsamling forud for Valget. De regelmæssige Valg foregaa i Oktober Maaned med to Aars Mellemrum; den ene Gang vælges fem, en ud af hvert Fakultet, den anden de øvrige otte. Disse otte vælges som Regel frit blandt alle de valgbare Medlemmer. Dog skal der, naar mindst Halvdelen af de tilstedeværende Medlemmer af det theologiske eller af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet fordrer det, først vælges et Medlem ud af det paagjældende Fakultet. Naar et Fakultet saaledes har foranlediget et bundet Valg, deltage dets Medlemmer ikke i Valget af de øvrige 6 eller 7. Valgene gjælde fra den paafølgende 15de November. De ske med absolut Stemmerflerhed, eller, for saa vidt angaar de ikke til Fakultetet bundne Valg, ved Forholdstalsvalg, naar dette begjæres af mindst saa mange af de tilstedeværende Medlemmer, som svare til den foreliggende Valgvotient. Gjenvvalg kan finde Sted. De nærmere Regler for Valgene fastsættes i Lærerforsamlingens Forretningsorden.

Ændringsforslag til § 6.

a. (Professor *Bohr.*)

De første 17 Linier i § 6 erstattes med:

Konsistorium bestaar af 16 eller, hvis Rektor ikke er Konsistorial, af 17 Medlemmer. De vælges paa 4 Aar af Lærerforsamlingen blandt dem af dens Medlemmer, der ere Fakultetsmedlemmer, dog at ingen, som inden den paafølgende 15de November har fyldt 70 Aar, kan vælges, medmindre en særlig Tilladelse hertil gives af den nærmeste ordentlige Lærerforsamling forud for Valget; til en saadan Tilladelses Vedtagelse kræves tre Fjerdedel Stemmers Majoritet.

Hvert Fakultet skal blandt de 16 paa 4 Aar valgte Konsistorialer være

repræsenteret af mindst 2 af dets Medlemmer; de øvrige 6 Konsistorialer vælges frit blandt alle Lærerforsamlingens valgbare Medlemmer. De regelmæssige Valg foregaa i Oktober Maaned, saaledes at der hvert Aar vælges 4 Medlemmer. Ved Valgbehandlingen foretages først de Valg, hvor Valgbarheden, for at den ovennævnte Forskrift om Fakulteternes Repræsentation kan ske Fyldest, er bunden til enkelte Fakulteter; dernæst foretages de øvrige Valg, hvor ingen saadan Valgbarheds Indskrænkning finder Sted. Valgene gjælde fra den paafølgende 15de November.

b. (Professor *W. Scharling*.)

a) I første Punktum ændres Tallene 18 og 19 til 16 og 17.

Vedtages dette, ændres i 4de Linie 13 til 11 og i 12te Linie „otte“ til „sex“ (2 Gange) samt i 17de Linie „6 eller 7“ til „4 eller 5“ — og endvidere i § 17, 3die Linie, 8 til 6 og i 5te Linie 18 til 16 samt i 13de Linie 16 til 14.

b) I tredje Punktum ændres Ordene: „fylder 70 Aar . . . Valget“ til „har fyldt 70 Aar, kan vælges med mindre end de tre Fjerdedele af de afgivne Stemmer“.

§ 7.

Afgaar et af Lærerforsamlingen valgt Medlem i Mellemtiden mellem de regelmæssige Valg, vælges i hans Sted et nyt for Resten af hans Funktionstid. Dette Valg foregaaer efter Reglerne i § 6 i den første ordentlige Lærerforsamling efter Vakancens Indtræden, medmindre Rektor finder Grund til i den Anledning at sammenkalde et ekstraordinært Møde. Indtræde flere Vakancer, bliver, dersom en ordentlig Lærerforsamling ikke vil finde Sted inden en Maaned, et ekstraordinært Møde at sammenkalde til Valg.

§ 8.

Undslaar nogen sig for at modtage Valg, og erkjendes hans Undskyldningsgrunde ikke af Lærerforsamlingen for gyldige, afgjøres Spørgsmaalet af Ministeriet. Det samme gjælder, naar et Medlem ønsker at opgive sit Sæde i Konsistorium. Det staar dog enhver frit for at afslaa Valg, naar han i 12 Aar har været Medlem af Konsistorium.

§ 9.

Universitetets Rektor, der som saadan er Medlem af Konsistorium, vælges af Lærerforsamlingen i Oktober Maaned. Valgbar er enhver, der har været Medlem af Konsistorium i mindst et Aar. Valget sker med absolut Stemmeferhed; de nærmere Regler for Valget fastsættes i Lærerforsamlingens Forretningsorden. Valget gjælder for et Aar. Den afgaaende kan gjen vælges; dog kan ingen være Rektor mere end to Aar i Træk. Undskyldningsgrunde behandles efter Reglerne i § 8. Om Valgets Udfald sker Indberetning til Ministeriet og fra dette til Kongen.

Ændringsforslag til § 9.

(Professor *W. Scharling*.)

I Linie 3 f. o. ændres „mindst ét Aar“ til „mindst to Aar“.

§ 10.

Den i Konsistorium senest af Lærerforsamlingen indvalgte juridiske Professor overtager Stillingen som Referendar, naar han anden Gang

vælges ved et regelmæssigt Valg (§ 6). Afgaar en Referendar fra Konsistorium, eller ønsker han med Konsistoriums Samtykke at fratræde som saadan, bestemmer dette, hvem der skal fungere som Referendar, indtil et senere indvalgt juridisk Medlem opfylder de ovenfor nævnte Betingelser. I Tilfælde af Forfald varetages Referendarens Forretninger af den, hvem Konsistorium vælger dertil; indtil et saadant Valg har fundet Sted, fungerer Proreferendaren som Referendar. Referendaren har Ret til at undslaa sig for at fungere som Dekan.

Ændringsforslag til § 10.

(Professor *Steenstrup*.)

1ste Punktum: Den i Konsistorium senest af Lærerforsamlingen indvalgte naar han efter at have været Medlem i 4 Aar vælges anden Gang.

Sidste Punktum udgaar.

§ 11.

Stillingen som Inspector qvæsturæ og som Medlem af Stipendiebestyrelsen, samt Legateforier, Kirkeværgeposter og deslige Forretninger kan efter Overdragelse af Konsistorium ogsaa varetages af Medlemmer af Lærerforsamlingen, der ikke ere Konsistorialer.

§ 12.

Konsistorium fastsætter sin egen Forretningsorden.

I den saakaldte Professorernes Distributs have alle Konsistoriums Medlemmer Andel.

§ 13.

Hvert Fakultet vælger selv sin Dekan blandt alle sine Medlemmer. Valget gjælder for et Aar. Gjenvælg er tilladt, men ikke forpligtende, førend et andet Medlem har fungeret. Undskyldningsgrunde behandles efter Reglerne i § 8. Valget foregaar snarest muligt efter Rektorvalget.

§ 14.

Bestyrere for Universitetets videnskabelige Instituter og Samlinger, Eforer for Legater, Kollegier og Kirker, samt Formænd for staaende Universitetsudvalg kunne af Rektor tilkaldes til at overvære Konsistoriums Forhandlinger om de dem særlig vedkommende Sager, ligesom de i saadanne Sager selv kunne fordre sig tilkaldte. De deltage i Sagens Forhandling, dog uden Stemmeret.

Ændringsforslag til § 14.

(Professor *Bohr*.)

De Dekaner, de Bestyrere af Universitetets videnskabelige Instituter og Samlinger og de Eforer for Legater, Kollegier og Kirker, der ikke ere Medlemmer af Konsistorium, kunne af Rektor tilkaldes til at overvære Konsistoriums Forhandlinger om Sager, som vedkomme deres ovennævnte Stillinger, ligesom de i saadanne Sager selv kunne fordre sig tilkaldte. De deltage i Sagens Forhandling, dog uden Stemmeret.

§ 15.

Nærværende Resolutions Bestemmelser træde i Stedet for Resol. 1ste September 1850 §§ 2, 3 og 4 c—10.

Overgangsbestemmelser.

§ 16.

Efter denne Resolutions Udstedelse sker ingen Indtrædelse efter Anciennetet i Konsistorium.

I de Aar, i hvilke de ikke til Fakultet bundne Valg af Konsistorialer finde Sted, have Indehaverne af Anciennetetspladser i Konsistorium Ret til at opgive deres Sæde. Anmeldelse herom maa gjøres til Rektor, i indeværende Aar inden den 15de . . . [Maaneden efter Resolutionens Udstedelse, dog tidligst September], i senere Aar inden den 15de September, hvorefter Udtrædelsen finder Sted Tomaaneders Dagen efter denne Termin. Ønske de til en anden Tid at træde tilbage, behandles Sagen efter Reglerne i § 8.

De tilbagetrædende Aldersmedlemmer beholde, selv om de ikke maatte blive indvalgte i Konsistorium, deres Rang som Konsistorialer; ligeledes beholde de, for saa vidt Konsistorium ikke træffer anden Bestemmelse, de i § 11 omtalte Stillinger.

De i Henhold til de hidtil gjældende Regler valgte Konsistorialers Funktionstid forkortes eller forlænges saaledes, at den udløber til 15de November 1904.

Ændringsforslag til § 16.

(Professor *Bohr.*)

I § 16 erstattes Linierne 3—10 med følgende Stykke:

Det tillades Indehaverne af Alderspladser i Konsistorium til enhver Tid at opgive deres Sæde, efter at de mindst 2 Maaneder i Forvejen derom have indgivet skriftlig Begjæring til Rektor.

I § 16 sidste Linie erstattes „1904“ med „i det Aar, deres Valg efter de hidtil gjældende Regler vilde udløbe“.

§ 17.

Hvor mange Medlemmer af Konsistorium der skal vælges i 1902, afgjøres paa følgende Maade: Er der kun fem eller færre Medlemmer tilbage, vælges 8 Medlemmer; er der flere Aldersmedlemmer tilbage, vælges saa mange, som udkræves for at det samlede Antal Konsistorialer kan udgjøre 18. Efterhaanden som flere Aldersmedlemmer senere afgaa, forøges eventuelt de valgte Medlemmers Antal i Overensstemmelse med foranstaaende Regler.

I Oktober 1904 og fremdeles hvert 4de Aar derefter vælges fem Medlemmer efter § 6, dog at Valget kun er bundet til dem af Fakulteterne, der da ikke have mere end ét Aldersmedlem. Ved disse Valg kunne ogsaa de vælges, som ere valgte to Aar i Forvejen.

Dekanerne indtræde i Konsistorium, saasnart dettes Medlemsantal ikke overstiger 16. Enhver, der har fungeret som Dekan før dette Tidspunkt, kan vælges til Rektor.

Ændringsforslag til § 17.

a. (Professor *Bohr.*)

Der gives § 17 følgende Affattelse:

Naar en eller flere Alderspladser blive ledige, besættes de ved Valg, der afholdes saa snart som Omstændighederne tillade det, senest 1 Maaned

efter at Vakancen er indtraadt. Ved Valgene bliver der at tage Hensyn til, at hvert Fakultet efter Valget skal have mindst 2 af sine Medlemmer i Konsistorium; saafremt det, for at denne Fordring kan ske Fyldest, er nødvendigt, bliver Valgbarheden for et eller flere Valg bunden til enkelte Fakulteter, og saadanne Valg foretages ved Valghandlingen først. Naar en Aldersplads saaledes gaar over til en Valgplads, er Funktionstiden for den valgte at fastsætte til den 15de November i henholdsvis det 4de, 3die, 2det eller 1ste Aar efter Aaret, hvori Valget afholdes, idet der drages Omsorg for, at der ved de regulære Valg i de kommende Aars Oktober Maaned, hvor en allerede eksisterende Valgplads besættes, ikke bliver at vælge mere end 4 Medlemmer hvert Aar, samt idet Valgets Gyldighed nærmes saa meget til 4 Aar, som det er foreneligt med det nævnte Hensyn og med, at Valgenes Gyldighed udløber en 15de November. Skulde samtidig saa mange Alderspladser blive ledige, at de ovenstaaende Regler medføre en forskjellig Varighed af Gyldigheden for de enkelte Valg, der afholdes samtidigt, fastsættes den Varighed af Valgets Gyldighed, der indenfor de trufne Bestemmelser tilfalder hvert enkelt valgt Medlem, ved Lodtrækning.

b. (Rektor, Professor V. Thomsen.)

Sidste Punktum („Enhver, der har fungeret . . . til Rektor“) udgaar.

Endvidere foreslog *Udvalget* for det Tilfælde, at Udkastet vedtoges, følgende Foranstaltninger:

„1) Det overlades til „Forfatningsudvalget“ at skrive Motiver til Forslaget, som kunne ledsage dette ved dets Indsendelse til Ministeriet gennem Konsistorium.

2) Det overlades det samme Udvalg at udtænke en praktisk Ordning af de første Valg efter den ny Resolution og at forelægge Lærerforsamlingen Forslag i denne Henseende, naar den ny Resolution maatte foreligge.

3) Det overlades det samme Udvalg at stille Forslag til en ny Forretningsorden under de samme Forudsætninger.

4) Lærerforsamlingen overdrager en Deputation paa sex Medlemmer at søge Ministeren for mundtlig at virke for Sagens Gjennemførelse, efter at Forslaget med Motiver er sendt Ministeriet. Deputationen vælges strax.“

Paa *Lærerforsamlingens Møde* blev der afstemt over alle §§'er med følgende Resultat:

Udvalgets Forslag § 1 og 2 vedtoges.

§ 3. Professor W. Scharlings Ændringsforslags 3die Punktum blev forkastet mod 5 St. Resten af dette Ændringsforslag toges tilbage. Rektors Ændringsforslags 2det Punkt blev forkastet mod 7 St., dets sidste Punktum med 20 mod 12 St. Udvalgets Forslag vedtoges mod 1 St.

§ 4. Professor W. Scharlings Ændringsforslag toges tilbage. Rektors Ændringsforslags første Punktum toges tilbage, dets andet Punktum blev forkastet med 21 mod 10 St. Et af Professor Christiansen stillet Forslag om at rette tre Konsistorialer til otte Konsistorialer blev forkastet mod 1 St. Udvalgets Forslag vedtoges enstemmigt.

§ 5 blev vedtaget mod 3 St.

§ 6. Professor Bohrs Ændringsforslag blev forkastet med 25 mod

11 St. Professor W. Scharlings Ændringsforslag a. blev forkastet med 20 St. mod 7, Ændringsforslag b. (dog saaledes, at Afstemning foregaa paa et forudgaaende Møde) blev vedtaget med 18 St. mod 3. Udvalgets § 6 med Ændringen blev vedtaget med 25 St. mod 5.

§§ 7 og 8 vedtoges enstemmigt.

§ 9. Professor W. Scharlings Ændringsforslag blev forkastet med 20 mod 6 St. Udvalgets Forslag blev enstemmigt vedtaget.

§ 10. Professor Steenstrups Ændringsforslags sidste Punktum blev forkastet mod 4 St. Udvalgets § 10 vedtoges.

§§ 11, 12 og 13 bleve enstemmigt vedtagne.

§ 14. Professor Bohrs Ændringsforslag blev taget tilbage.

§§ 14 og 15 bleve enstemmigt vedtagne.

§ 16. Professor Bohrs Ændringsforslag blev taget tilbage; Udvalgets Forslag enstemmigt vedtaget.

§ 17. Professor Bohrs Ændringsforslag blev tilbagetaget; Rektors Ændringsforslag forkastet med 22 mod 10 St.; Udvalgets Forslag enstemmigt vedtaget.

Tillægsforslaget 1. blev enstemmigt vedtaget.

Det vedtoges enstemmigt at afstemme over hele Forslaget skriftlig med Navns Underskrift.

For Forslaget stemte følgende 29: Professorerne Ammundsen, Bentzon, Bjerrum, Bock, Erslev, Fridericia, Gertz, Gram, Heiberg, Høffding, Jacobsen, Jespersen, Jónsson, Jungersen, Jørgensen, Lassen, Madsen, Munch-Petersen, Jul. Petersen, Jul. J. Petersen, Rovsing, Sørensen, Torp, Ussing, Wanscher, Warming, Wilkens, Wimmer og Zeuthen.

Mod Forslaget stemte følgende 7: Professorerne Christiansen, Matzen, H. Scharling, W. Scharling, Steenstrup, Thiele og Thomsen.

2 Medlemmer, Professorerne Bohr og Salomonsen udtalte: Stemmer ikke.

Fraværende eller ikke deltagende i Afstemningen vare følgende 17: Professorerne Bloch, Buhl, Faber, Fibiger, F. C. C. Hansen, Kroman, Løffler, Meyer, Møller, Nyrop, Paludan, R. Pedersen, E. Petersen, Schat Petersen, Pontoppidan og Westergaard samt Docent Gudmundsson.

Tillægsforslagene 2. og 3. vedtoges enstemmigt.

I Stedet for Tillægsforslaget 4 vedtoges: „Lærerforsamlingen bemyndiger det samme Udvalg til at søge Ministeren for mundtlig at virke for Sagens Gjennemførelse, efter at Forslaget med Motiver er sendt Ministeriet.“

Udvalget indsendte under 24de Juni 1902 Forslaget, ændret efter Afstemningen den 29de Maj s. A., ledsaget af en kort Bemærkning om Udkastets Udarbejdelse og følgende *Motiver*:

„Den Reform af Universitetets Forfatning, som gennemførtes ved den kgl. Resolution af 1ste September 1850, og hvis Hovedpunkt var Oprettelsen af den akademiske Lærerforsamling, var demokratisk i sit Princip, sikkert ud fra den Betragtning, at der ved en Forsamling af Mænd med en saadan Uddannelse, gennemsnitlig Alder og Udvikling ingen Fare kunde være for umodne eller overilede Beslutninger, og ingen Grund var til at skabe et særligt Værn om konservative Interesser. Nærværende Forslag tilsigter nu at befæste og yderligere at udvikle det, som var

Grundtanken i Reformen af 1850, at der gives Universitetets faste Lærere den Indflydelse paa Universitetets Styrelse, som ligger i, at deres Forsamling om alle Sager af almindelig Interesse for Universitetet kan udtrykke dettes endelige Mening og Ønsker. Desuden tilstræber Forslaget at fjerne Muligheden for et Modsætningsforhold mellem Lærerforsamling og Konsistorium, som undertiden har gjort sig gjældende. Disse Formaal søger Forslaget, uden noget skarpt Brud med det bestaaende, at opnaa, dels ved nøjere at præcisere de to Forsamlingers Myndighed, dels gennem en ændret sammensætning af Konsistorium.

Det var i første Henseende en væsentlig Mangel ved Resolutionen af 1850, at den kun angav Lærerforsamlingens Virksomhed i nogle almindelige Vendinger og samtidig anordnede Konsistoriums Kompetence ved en Henvisning til, at dets „Stilling og Forretningskreds bliver den samme som hidtil, med Undtagelse af den Forandring, som Indførelsen af den akademiske Lærerforsamling kan medføre med Hensyn til Afgivelsen af Erklæringer og Meningsytringer“. Forslaget udtaler derimod i § 4 den særlige Regel om de administrative Forretninger: Om disse Sager (se „Samling af de for Universitetsforholdene gjældende Retsregler“, 1884 §§ 10—12) tager Konsistorium ligesom hidtil Bestemmelse — selvfølgelig forudsat, at Universitetet selv kan afgjøre dem —, medens Lærerforsamlingen om disse Sager kun kan raadslaa, ikke tage Beslutning. Da Lærerforsamlingen faar den afgjørende Indflydelse paa Konsistoriums sammensætning, synes det ingen Betænkelighed at frembyde at fastholde Konsistoriums Myndighed paa disse Punkter.

Hvad dernæst angaar de Sager, hvis Afgjørelse er forbeholdt den overordnede Styrelse, er man ogsaa for saa vidt blevet staaende ved det hidtil gjældende, som man ikke sondrer mellem nogle Sager, der skulle for Lærerforsamlingen, og andre, som Konsistorium kan behandle til Ende. Man opstiller nemlig følgende fælles Regel: Konsistorium kan som et Forretningsudvalg med selvstændig Optræden udtale Universitetets Opfattelse, saa længe Lærerforsamlingen holder sig passiv; men Lærerforsamlingen kan ogsaa tage Sagen i sin Haand, enten efter § 2 ved at 12 Medlemmer begjære Forsamlingen sammenkaldt, eller efter § 4 ved, at Konsistorium, naar Rektor eller mindst tre Konsistorialer forlange det, henviser Sagen til Lærerforsamlingen. Naar saaledes i en Sag Ministeriet skriver til „Rektor og Professorer“ — et Udtryk, som jo sproglig passer paa begge Forsamlinger —, vil Svaret kunne komme enten fra Konsistorium eller fra Lærerforsamlingen. Paa tilsvarende Maade forholder det sig med Fremsendelsen af en Fakultetserklæring, der skal ledsages af en Udtalelse fra en af Universitetets almindelige Myndigheder (jfr. § 5).

Naar man har ment stærkere end hidtil at burde værne om Lærerforsamlingens Myndighed, ligger dette i, at Erfaringen (jfr. Kr. Erslev: Den akademiske Lærerforsamling, 1900, S. 23—27) synes at vise, at der netop er Trang hertil, hvorfor man ogsaa i § 1 foreslaar udtrykkelig udtalt, at „Lærerforsamlingen er den øverste Myndighed ved Universitetet“. Man haaber, at de foreslaaede Bestemmelser ville føre til, at adskilligt flere Sager komme til Behandling i Lærerforsamlingen, end Tilfældet har

været i den sidste Menneskealder; men man mener just ikke, at Behandlingen altid eller som Regel behøver at faa den Karakter, at Lærerforsamlingen selv former Universitetets endelige Mening. Som oftest vil vel Lærerforsamlingen, naar en Sag er diskuteret i den, overlade den nærmere Formulering af Erklæringen til Konsistorium, naar den véd sig i fuld Overensstemmelse med dette.

Dette sidste kan dog kun opnaas, naar Konsistorium bliver et tilnærmelsesvis tro Udtryk for de i Lærerforsamlingen raadende Anskuelser. Af Hensyn hertil giver Forslaget Lærerforsamlingen den overvejende Indflydelse paa Konsistoriums Sammensætning. Man maa derfor tage Afstand fra de nugældende Regler om Alderspladser; og dette kan saa meget tryggere gøres, som dette Princip formentlig af flere Grunde bør forlades fuldstændigt.

Ved de Forhandlinger, der gik forud for Resolutionen af 1850, var der paa Universitetet omtrent lige stor Stemning for og imod Anciennetetsprincippet (Kr. Erslev, anf. Skr. S. 13—17); nu har dette derimod næppe fundet en eneste Talsmand i Lærerforsamlingen, og Valgprincippet er jo ogsaa i tilsvarende Forhold det overvejende hyppigste i Nutiden. Kun ad denne Vej kan man sikre sig, at Konsistorium helt igjennem sammensættes af de Universitetslærere, der bedst egne sig for disse Forretninger; og Valgprincippet fjerner desuden den Mulighed for en varig Modsætning mellem Lærerforsamling og Konsistorium, som er tilstede, hvor de fleste Pladser i Konsistorium besættes ved Anciennetet, og Konsistorium ikke bestemt faar Præget af at være et Udvalg af Lærerforsamlingen. Den Erfaring, man har gjort ved de nuværende Valgpladser i Konsistorium, borger for, at Valget som Regel vil falde paa ældre Universitetslærere og saaledes sikre Konsistorium et fuldt ud tilstrækkeligt Kjendskab til alle Universitetsanliggender. Ikke mindre kan man være sikker paa, at Gjenvalg af de en Gang indvalgte Konsistorialer vil finde Sted i saa vidt Omfang, at Konsistorium faar al ønskelig Stabilitet.

Anciennetetsprincippet har hidtil haft den Betydning at sikre de enkelte Fakulteter en passende Repræsentation i Konsistorium. Det samme opnaar Forslaget ved sine Bestemmelser om fakultetsbundne Pladser — hvortil er føjet særlige Regler for at værne om de to mindste Fakulteter — og ved Regelen om, at Fakulteternes Dekaner som saadanne ere Medlemmer af Konsistorium. Dette sidste, der kan kaldes en Tilbagevenden til Forholdet før 1850, eftersom den Gang kun Konsistorialer vare Dekaner, er en vigtig Ændring. Forslaget om den blev først modtaget med nogen Tvivl, men vandt efterhaanden stedse stærkere Tilslutning. Dekanerne ville afgive en naturlig Forbindelse mellem Konsistorium og Fakulteterne, idet Dekanen i Konsistorium bliver den officielle Talsmand for sit Fakultets Sager og omvendt i Fakultetet kan forklare, hvorledes Konsistorium har behandlet Sagen. Desuden ville herved alle Lærerne efterhaanden faa et Indblik i Konsistoriums Forretningsgang og Universitetets almindelige Anliggender, der vil være gavnligt baade for Fakulteter og Lærerforsamling. Endelig har det stor Betydning, at Dekanerne tilføre Konsistorium et Element, som dels vil være noget yngre end de af Lærerforsamlingen

indvalgte Medlemmer, og dels er vexlende og derved vil hindre, at Konsistorium som Følge af de stadige Gjønvalg, der med Sikkerhed kunne forudses, kommer til at staa altfor skarpt afsluttet overfor Lærerforsamlingen. Sluttelig skal man henvise til, at der ved Reglerne om Forholdstalsvalg er givet ogsaa Mindretal i Lærerforsamlingen Adgang til at sikre sig Talsmænd i Konsistorium.

Med Hensyn til de enkelte Paragrafer skal man bemærke følgende:

§ 1 svarer til Resol. 1850 § 2 a. Dog foreslaas det, at midlertidige Docenter blive Medlemmer af Lærerforsamlingen, for saa vidt de maatte blive Fakultetsmedlemmer. Optagelse i Fakultetet vil sikkert kun opnaas af saadanne Docenter, hvis Stilling er betydningsfuld i videnskabelig Henseende eller for Undervisningen. Regelen synes derfor ubetænkelig og desuden saa meget mere retfærdig, som Udtrykket „fast ansatte Lærere“ i Resol. 1850 § 2 a. efter Datidens Forhold sigtede til Lærerpuster, hvoraf mange senere, vistnok væsentlig af finansielle Grunde, ere blevne besatte med midlertidige Docenter.

§ 2 svarer væsentlig til Resol. 1850 § 2 a, c og d.

§§ 3 og 4 træde i Stedet for Resol. 1850 § 2 b og § 3 a og ere nærmere motiverede foran.

I § 5 er der givet nogle — iøvrigt ret selvfølgelige — Regler, dels for i Almindelighed at fremhæve det enkelte Fakultets Forhold til Konsistorium og Lærerforsamling, dels for særlig at sikre Fakultetet imod, at dets Erklæring strax fremsendes med de almindelige Myndigheders Bemærkninger, hvor Sagen kan ordnes ved en Omredigering af Fakultetets Erklæring.

§ 6, der afløser Resol. 1850 § 3 a og b ^{1^o—3°}, er i Principet motiveret foran. Man har fastholdt, at Konsistorium bør have et ret stort Medlemstal, fordi det ikke er et blot administrerende Forretningsudvalg, men tillige og især en fyldig Repræsentation for Lærerforsamlingen. Skjønt Universitetslærernes Antal siden 1850 er blevet stærkt forøget, og samtidig Sagerne Tal i høj Grad er voxet, har man dog ikke anset det for rigtigt at forhøje Konsistoriums Medlemstal mere end fra 16 til 18; thi herved opnaar man til den ene Side, at Medlemstallets Stigning ikke i nærværdig Grad gjør Forretningsgangen besværligere, og til den anden Side, at ethvert Fakultet kan sikre sig tre Repræsentanter i Konsistorium, medens Lærerforsamlingens Valg dog bliver tilstrækkelig frit. Samtidig er der ogsaa raadet Bod paa, at Dekanerne, som skiftende, mulig i Arbejdsevne ikke fuldt ud vil svare til de fastere Medlemmer.

Valget er ordnet med det Maal for Øje at styrke Lærerforsamlingens Indflydelse paa Konsistorium. Valgtiden bør derfor ikke være længere end fire Aar, og man bør vælge saa mange ad Gangen, som det er muligt uden at sætte Stabiliteten i Fare. Med det samtidige Valg af mange følger ogsaa den Fordel, at de personlige Hensyn, der ofte kunne føre til et Gjønvalg, som maaske var saglig mindre vel begrundet, virke svagere, jo flere der vælges paa én Gang. Endelig vil man ved det hvert fjerde Aar kommende Valg til 6 à 8 ikke til Fakultet bundne Pladser kunne muliggjøre Forholdstalsvalg, en Ordning, der som berørt bygger paa et

Retfærdighedskrav fra Mindretallenes Side. Det tør vel forudses, at Forholdstalsvalg sjældnen ville blive forlangte, idet man vil undgaa denne besværlige Valgmaade ved frivillig at indrømme det Valg, som et Fakultet eller et andet Mindretal kunde sætte igjennem ved Forholdstalsvalg. Dette sidste forudsætter dog en virkelig Valgforberedelse, der ogsaa af andre Grunde er nødvendig, og hvorefter Forretningsordenen maa indeholde de nærmere Bestemmelser.

Regelen om, at den 70-aarige normalt ikke er valgbar, er givet, for at Konsistorium ikke skal faa for gamle Medlemmer; Undtagelser fra Regelen ere mente at skulle være en Sjældenhed.

§ 7 svarer til Resol. 1850 § 3 c.

§ 8 svarer til Resol. 1850 § 3 b 4°. Sidste Stykke sætter en, formentlig rimelig, Grænse for Pligten til at modtage Valg.

§ 9 svarer til Resol. 1850 § 5. Man har ofte følt den nuværende Kreds af Rektoræmner (de 16 Konsistorialer) som for snæver. Ved Forslaget opnaas en betydelig Udvidelse, idet alle afgaaede Konsistorialer — deriblandt alle tidligere Dekaner, som have siddet i Konsistorium — blive valgbar. Som oftest vil man sikkert holde sig til de fungerende Konsistorialer; men Udvidelsen faar dog Betydning, navnlig hvor man ønsker at vælge en fremragende Videnskabsmand, som ikke er fungerends Konsistorial, og som man ikke kan eller vil gjøre hertil.

§ 10 svarer til Resol. 1850 § 7 b. Man fastholder den gjældende fornuftige Regel, at den yngste Jurist i Konsistorium skal være dettes Referendar. Dog lader man ham først tiltræde efter nogle Aars Forløb, for at han kan have haft Tid til at sætte sig ind i Konsistoriums Forretninger. At Referendaren bør have Ret til at undslaa sig for at være Dekan, beror paa, at Referendaren er den Professor, der har langt det besværligste administrative Hverv, og paa, at Dobbeltstillingen som Referendar og Dekan kan frembyde uheldige Forhold ved Forhandlinger mellem Konsistorium og vedkommende Fakultet.

§ 11 svarer til Resol. 1850 § 4 d, men ændrer dens § 7 a. Man har ment, at det undertiden vilde være ønskeligt, at andre end de fungerende Konsistorialer, særlig forhenværende Konsistorialer, kunde beklæde en af de nævnte Stillinger.

§ 12, 2det Stykke gjengiver Resol. 1850 § 4 c. Første Stykke giver en naturlig Regel, svarende til hvad der efter Reformen i 1850 (se Kr. Erslev, anf. Skr. S. 22) har været gjældende for Lærerforsamlingen.

§ 13 svarer til Resol. 1850 § 6. Man har udtrykkelig erklæret alle Fakultetsmedlemmerne for valgbar for at afskære en tidligere næret Tvivl om Lovligheden af at vælge en ekstraordinær Docent eller Professor til Dekan.

§ 14 svarer til Resol. 1850 § 8. Dog havde herefter kun Rektor Bemyndigelse til at tilkalde; af egen Drift kunde ingen møde. Som Regelen nu er formuleret, haaber man, at denne fornuftige Bestemmelse skal vinde praktisk Betydning; den hidtil gjældende Regel har i det væsentlige været et dødt Bogstav.

Hvad § 15 ikke ophæver af Resol. 1850, vedrører ikke den nye Resolutions Æmner.

§§ 16 og 17 indeholde Overgangsbestemmelserne. Principet for disse har været, paa den ene Side ikke at berøve Konsistoriums Aldersmedlemmer deres nuværende Stilling, paa den anden Side at ordne Sagen saaledes, at det nye Valgprincip snarest muligt fik Indflydelse. Med det sidste Formaal for Øje er der givet de Aldersmedlemmer, der ønske, at Valgene faa bredere Raaderum, en særlig Ret til, naar frie regelmæssige Valg skulle foregaa, at nedlægge deres Hverv som Aldersmedlemmer. Desuden forøger § 17 Tallet paa de valgte Medlemmer, saaledes at det samlede Antal af Alders- og Valgmedlemmer endog bliver 18, hvis der træder færre end 7 tilbage. Dette medfører ganske vist, at det maaske varer nogen Tid, inden Dekanerne kunne indtræde i Konsistorium — kun hvis mindst 8 Aldersmedlemmer nu træde tilbage, vil det ske strax —; men det skjønnes at være væsentligst i første Linie at forøge Antallet af de valgte Medlemmer, der, hvis blot to Aldersmedlemmer gaa af strax, vil blive mindst lige saa mange som de tilbageblivende Aldersmedlemmer.

Den Ændring, som § 16, sidste Stykke, foreslaar i de efter den nu-gældende Ordning valgte fem Konsistorialers Funktionstid, har til Øjemed saa hurtigt som muligt at faa de regelmæssige Valg i den endelige Form. De Professorer (Lassen, Salomonsen, Wimmer og Zeuthen), som herved faa deres Funktionstid forkortet, have udtrykkelig givet deres Tilslutning til dette Punkt i Forslaget.

Den sidste Regel i § 17 kan medføre, at en Professor, som aldrig har siddet i Konsistorium, kan blive Rektor og dermed Formand i denne Forsamling. Naar Regelen alligevel er foreslaaet, er det, fordi man kun saaledes kan bøde paa den Urimelighed, der vilde fremtræde i Overgangstiden, om ret unge Professorer ved at blive Dekaner opnaaede Valgbarhed, medens meget ældre, som havde beklædt denne Stilling tidligere, ikke kunde vælges. Regelen vil dog sikkert kun blive brugt en eller anden enkelt Gang, hvor man maatte ønske at gjøre en Mand med store videnskabelige Fortjenester til Rektor, uden at det havde været muligt at skaffe ham Plads i Konsistorium.“

Den 25de Juni 1902 blev Sagen forhandlet i Konsistorium og den 30te s. M. af dette fremsendt til Ministeriet.

Den 8de September s. A. sendte Ministeriet Konsistorium følgende

*Kgl. Resolution af 6te September 1902 angaaende Universitetets
almindelige Myndigheder.*

§ 1.

Samtlige ved Universitetet (enten i normerede Pladser eller udenfor dem) fast ansatte Lærere, ligesom ogsaa de, der ere konstituerede i saadannes Sted, samt de midlertidig ansatte Lærere, der ere Medlemmer af et Fakultet, danne den akademiske Lærerforsamling. Lærerforsamlingen er den øverste Myndighed ved Universitetet.

§ 2.

Lærerforsamlingen sammentræder til Møde regelmæssig fire Gange om Aaret og sammenkaldes desuden af Universitetets Rektor, saa ofte han finder det ønskeligt, eller det forlanges af Ministeriet, af Konsistorium eller af 12 Medlemmer. Rektor leder Forhandlingerne, over hvilke der føres en

Protokol af en af Lærerforsamlingen blandt dens Medlemmer valgt Protokolfører. En Beslutning kan kun fattes, naar mindst Halvdelen af Lærerforsamlingens Medlemmer er tilstede. Kan Beslutning ikke fattes, fordi Antallet ikke er tilstrækkeligt, fortsættes Mødet efter behørig Indvarsling paa en senere Dag, og Beslutning kan da tages uden Hensyn til de tilstedeværendes Antal. Lærerforsamlingen fastsætter sin egen Forretningsorden.

§ 3.

Lærerforsamlingen udøver dels Valgret efter de nedenfor herom givne Bestemmelser, dels kan den raadslaa om alle Sager af almindelig Interesse for Universitetet, hvad enten de forelægges af Ministeriet eller Konsistorium, eller de tages under Overvejelse af Forsamlingen selv. Dens Beslutninger, Erklæringer eller Andragender om slige Sager betragtes som det endelige Udtryk for Universitetets Mening eller Ønsker. Gaar Lærerforsamlingens Beslutning ud paa en Henvendelse til Ministeriet eller andre, fremsendes den af Rektor i Forening med Protokolføreren.

§ 4.

Konsistorium leder som hidtil Universitetets Administration og tager Bestemmelse om de herhen hørende Sager, for saa vidt Universitetet selv kan afgjøre dem.

I alle Sager, hvis Afgjørelse er forbeholdt den overordnede Styrelse, kan Konsistorium, for saa vidt Lærerforsamlingen ikke selv har taget Sagen op (jfr. § 3), paa egen Haand afgive Erklæringer og indgive Andragender. Naar en Sag af denne Art forhandles i Konsistorium, hvad enten dette selv har rejst den, eller den er indkommen fra Ministeriet, et Fakultet eller andre, skal Konsistorium dog henvise den til Lærerforsamlingen, hvis det forlanges enten af Rektor eller af mindst tre Konsistorialer. Forelæggelse for Lærerforsamlingen bør som Regel ske ved de vigtigere Sager, hvor det gjælder at finde et særlig fyldigt Udtryk for Universitetets Anskuelser.

Konsistoriums Protokol og de til Sagerne hørende Dokumenter skulle saa vidt muligt være tilgængelige for Lærerforsamlingens Medlemmer.

§ 5.

Naar Konsistorium overfor en Erklæring eller et Andragende til Ministeriet fra et Fakultets Side har Indvendinger at gjøre, f. Ex. fordi Fakultetsudtalelsen findes at lide af formelle Mangler eller at volde finansielle Betænkeligheder eller i det hele at stride imod Universitetets almindelige Interesser, sendes den tilbage til Fakultetet med Konsistoriums Bemærkninger; i paatrængende Tilfælde kan dog Referendaren ordne Sagen med Fakultetets Dekan. Dersom Fakultetet ikke kan dele Konsistoriums Betragtning, kan det fordre Sagen forelagt Lærerforsamlingen. Under alle Omstændigheder kan Fakultetet fordre sin Udtalelse indsendt til Ministeriet sammen med Konsistoriums eller Lærerforsamlingens Erklæring i Sagen.

§ 6.

Konsistorium bestaar af 18 eller, hvis Rektor ikke i Forvejen er Konsistorial, af 19 Medlemmer. De 5 ere Dekanerne eller de fungerende Prodekaner; naar en Dekan er eller vælges til Konsistorial, vælger det

paagjældende Fakultet et Medlem i hans Sted. De 13 vælges paa fire Aar af Lærerforsamlingen blandt dem af dens Medlemmer, der ere Fakultetsmedlemmer; dog er den, som inden den paafølgende 15de November har fyldt 70 Aar, udelukket fra Valg, medmindre Lærerforsamlingen paa det nærmeste ordentlige Møde forud for Valget med tre Fjerdedels Stemmers Flertal har vedtaget at gjøre en Undtagelse fra denne Regel. De regelmæssige Valg foregaa i Oktober Maaned med to Aars Mellemlum; den ene Gang vælges fem, en ud af hvert Fakultet, den anden Gang de øvrige otte. Disse otte vælges som Regel frit blandt alle de valgbare Medlemmer. Dog skal der, naar mindst Halvdelen af de tilstedeværende Medlemmer af det theologiske eller af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet fordrer det, først vælges et Medlem ud af det paagjældende Fakultet. Naar et Fakultet saaledes har foranlediget et bundet Valg, deltage dets Medlemmer ikke i Valget af de øvrige 6 eller 7. Valgene gjælde fra den paafølgende 15de November. De ske med absolut Stemmeferhed, eller, for saa vidt angaar de ikke til Fakultet bundne Valg, ved Forholdstalsvalg, naar dette begjæres af mindst saa mange af de tilstedeværende Medlemmer, som svare til den foreliggende Valgkvotient. Gjenvalg kan finde Sted. De nærmere Regler for Valgene fastsættes i Lærerforsamlingens Forretningsorden.

§ 7.

Afgaar et af Lærerforsamlingen valgt Medlem i Mellemtiden mellem de regelmæssige Valg, vælges i hans Sted et nyt for Resten af hans Funktionstid. Dette Valg foregaa efter Reglerne i § 6 i den første ordentlige Lærerforsamling efter Vakancens Indtræden, medmindre Rektor finder Grund til i den Anledning at sammenkalde et ekstraordinært Møde. Indtræde flere Vakancer, bliver, dersom en ordentlig Lærerforsamling ikke vil finde Sted inden en Maaned, et ekstraordinært Møde at sammenkalde til Valg.

§ 8.

Undslaar nogen sig for at modtage Valg, og erkjendes hans Undskyldningsgrunde ikke af Lærerforsamlingen for gyldige, afgjøres Spørgsmaalet af Ministeriet. Det samme gjælder, naar et Medlem ønsker at opgive sit Sæde i Konsistorium. Det staar dog enhver frit for at afslaa Valg, naar han i 12 Aar har været Medlem af Konsistorium.

§ 9.

Universitetets Rektor, der som saadan er Medlem af Konsistorium, vælges af Lærerforsamlingen i Oktober Maaned. Valgbar er enhver, der har været Medlem af Konsistorium i mindst et Aar. Valget sker med absolut Stemmeferhed; de nærmere Regler for Valget fastsættes i Lærerforsamlingens Forretningsorden. Valget gjælder for et Aar. Den afgaaende kan gjen vælges; dog kan ingen være Rektor mere end to Aar i Træk. Undskyldningsgrunde behandles efter Reglerne i § 8. Om Valgets Udfald sker Indberetning til Ministeriet og fra dette til Kongen.

§ 10.

Den i Konsistorium senest af Lærerforsamlingen indvalgte juridiske Professor overtager Stillingen som Referendar, naar han anden Gang

vælges ved et regelmæssigt Valg (§ 6). Afgaar en Referendar fra Konsistorium, eller ønsker han med Konsistoriums Samtykke at fratræde som saadan, bestemmer dette, hvem der skal fungere som Referendar, indtil et senere indvalgt juridisk Medlem opfylder de ovenfor nævnte Betingelser. I Tilfælde af Forfald varetages Referendarens Forretninger af den, hvem Konsistorium vælger dertil; indtil et saadant Valg har fundet Sted, fungerer Proreferendaren som Referendar. Referendaren har Ret til at undslaa sig for at fungere som Dekan.

§ 11.

Stillingen som Inspector qvæsturæ og som Medlem af Stipendiebestyrelsen, samt Legateforier, Kirkeværgposter og deslige Forretninger kan efter Overdragelse af Konsistorium ogsaa varetages af Medlemmer af Lærerforsamlingen, der ikke ere Konsistorialer.

§ 12.

Konsistorium fastsætter sin egen Forretningsorden.

I den saakaldte Professorernes Distributs have alle Konsistoriums Medlemmer Andel.

§ 13.

Hvert Fakultet vælger selv sin Dekan blandt alle sine Medlemmer. Valget gjælder for et Aar. Gjenvalg er tilladt, men ikke forpligtende, førend et andet Medlem har fungeret. Undskyldningsgrunde behandles efter Reglerne i § 8. Valget foregaar snarest muligt efter Rektorvalget.

§ 14.

Bestyrere af Universitetets videnskabelige Instituter og Samlinger, Eforer for Legater, Kollegier og Kirker, samt Formænd for staaende Universitetsudvalg kunne af Rektor tilkaldes til at overvære Konsistoriums Forhandlinger om de dem særlig vedkommende Sager, ligesom de i saadanne Sager selv kunne fordre sig tilkaldte. De deltage i Sagens Forhandling, dog uden Stemmeret.

§ 15.

Nærværende Bestemmelser træde i Stedet for Resolution 1ste September 1850 §§ 2, 3 og 4 c—10.

Overgangsbestemmelser.

§ 16.

Efter denne Resolutions Udstedelse sker ingen Indtrædelse efter Anciennet i Konsistorium.

I de Aar, i hvilke de ikke til Fakultet bundne Valg af Konsistorialer finde Sted, have Indehaverne af Anciennetspladser i Konsistorium Ret til at opgive deres Sæde. Anmeldelse herom maa gjøres til Rektor, i indeværende Aar inden den 25de September, i senere Aar inden den 15de September, hvorefter Udtrædelsen finder Sted den paafølgende 15de November. Ønske de til en anden Tid at træde tilbage, behandles Sagen efter Reglerne i § 8.

De tilbagetrædende Aldersmedlemmer beholde, selv om de ikke maatte blive indvalgte i Konsistorium, deres Rang som Konsistorialer; ligeledes beholde de, for saa vidt Konsistorium ikke træffer anden Bestemmelse, de i § 11 omtalte Stillinger.

De i Henhold til de hidtil gjældende Regler valgte Konsistorialers Funktionstid forkortes eller forlænges saaledes, at den udløber til 15de November 1904.

§ 17.

Hvor mange Medlemmer af Konsistorium der skal vælges i 1902, afgjøres paa følgende Maade: Er der kun fem eller færre Aldersmedlemmer tilbage, vælges 8 Medlemmer; er der flere Aldersmedlemmer tilbage, vælges saa mange, som udkræves for at det samlede Antal Konsistorialer kan udgjøre 18. Efterhaanden som flere Aldersmedlemmer senere afgaa, forøges eventuelt de valgte Medlemmers Antal i Overensstemmelse med foranstaaende Regler.

I Oktober 1904 og fremdeles hvert 4de Aar derefter vælges fem Medlemmer efter § 6, dog at Valget kun er bundet til dem af Fakulteterne, der da ikke have mere end ét Aldersmedlem. Ved disse Valg kunne ogsaa de vælges, som ere valgte to Aar i Forvejen.

Dekanerne indtræde i Konsistorium, saa snart dettes Medlemsantal ikke overstiger 16. Enhver, der har fungeret som Dekan før dette Tidspunkt, kan vælges til Rektor.

Paa det den 2den Oktober 1902 afholdte *Lærermøde* meddelte Prorektor (Professor, Dr. Thiele), at følgende Aldersmedlemmer af Konsistorium havde frasagt sig deres Hverv, nemlig Professorerne, Dr. P. Madsen, Dr. C. Bohr, Dr. O. Bloch, Dr. M. C. Gertz, Dr. Kr. Erslev, Dr. T. N. Thiele og Dr. E. Warming.

Derefter fremlagdes det af Udvalget udarbejdede *Forslag til Forretningsorden for den akademiske Lærerforsamling*. Forhandlingerne drejede sig navnlig om Forslagets § 12 angaaende Nedsættelsen af et staaende Udvalg til at forberede Valg af Konsistorialer og angaaende dette Valgudvalgs Valgmaade (Valg af Lærerforsamlingen eller af Fakulteterne).

Det vedtoges at give Forslaget foreløbig Gyldighed indtil Aarets Udgang, dog saaledes, at det kun var med Hensyn til de forestaaende Valg, at det vedtoges, at Lærerforsamlingen nedsatte Valgudvalg. Til Medlemmer af Valgudvalget valgtes: Professorerne J. C. Jacobsen, Dr. Jul. Lassen, Dr. T. Roving, Dr. Fridericia og Dr. Zeuthen. Professor, Dr. Lassen valgtes til Protokolfører for det forestaaende *Lærermøde*.

Paa *Lærermødet den 23de Oktober 1902*, hvor der blev valgt til Rektor for Rektoratsaaret 1902—1903: Professor, Dr. Høffding og til Medlemmer af Konsistorium: Professorerne, Dr. P. Madsen, Dr. V. Bentzon, Dr. Chr. Bohr, Dr. K. Faber, Dr. C. M. Gertz, Dr. Kr. Erslev, Dr. T. N. Thiele og Dr. E. Warming, blev det besluttet at udsætte Forhandlingen af Forslaget om Forretningsordenen til Mødet i December s. A. Professor, Dr. Bentzon valgtes til Protokolfører.

Forslaget blev paa *Lærermødet den 18de December s. A.*, efter længere Forhandling, sendt tilbage til Udvalget og Ændringsforslag indkaldte til inden Nytaar.

Paa *Lærermøderne den 26de Marts og 1ste April 1903* blev Forslaget endelig forhandlet. Det vedtoges, at et Valgudvalg skulde nedsættes, og at Valget skulde foretages af Fakulteterne. Den nedenstaaende Forretningsorden vedtoges derefter enstemmigt.

Forretningsorden for den akademiske Lærerforsamling.
(Vedtaget af Lærerforsamlingen den 1ste April 1903.)

§ 1.

Den akademiske Lærerforsamlings 4 regelmæssige Møder afholdes i Maanederne Marts, Maj, Oktober og December og indkaldes af Rektor til en af ham berammet Torsdag med mindst 8 Dages Varsel. Samme Varsel gives til ekstraordinære Møder, medmindre særlige Grunde gjøre en hurtigere Sammenkaldelse nødvendig. Naar et Møde maa fortsættes paa en senere Dag, skal dette ske snarest muligt, dog med mindst 5 Dages Varsel.

§ 2.

Dagsordenen for hvert Møde fastsættes af Rektor og tilstilles Lærerforsamlingens Medlemmer om muligt mindst 8 Dage før Mødet. Dagsordenens Indhold bestemmes dels efter de af Konsistorium, et Fakultet eller enkelte Medlemmer fremsatte Begjæringer, for saa vidt saadanne ere indkomne til Rektor senest 14 Dage før Mødet, dels efter Rektors eget Skjøn om, hvorvidt en Sag efter Resolution af 6te September 1902 §§ 3 og 4 bør behandles af Lærerforsamlingen.

Udenfor Dagsordenen kan Lærerforsamlingen bestemme, at en Sag skal optages paa Dagsordenen for et følgende Møde. Den kan nedsætte Udvalg til Behandling af en ikke paa Dagsordenen opført Sag, naar det vedtages med mindst tre Fjerdedele af de afgivne Stemmer.

§ 3.

Rektor sørger for, at Medlemmerne faa passende Adgang til før Mødet at blive bekendte med de Sager, der skulle behandles, enten ved at de i Tide trykkes og omsendes, eller ved at de lægges frem til Eftersyn. Ønskes Ændringsforslag tilstillede Medlemmerne i trykt Stand før Mødet, maa de fremsendes til Rektor senest 5 Dage før dette.

§ 4.

Rektor leder Forhandlingerne; dog kan en anden af de tilstedeværende Lærere vælges til Ordstyrer, naar Rektor mener, at særlige Grunde tale derfor. Ved Valg af Konsistorialer kan Rektor bistaas af Valgudvalget (jfr. § 12).

Opstaar der Tvivl om Forretningsordenens Fortolkning, kan Forhandlingslederens Afgjørelse kun underkendes af Forsamlingen med to Trediedele af de afgivne Stemmer.

§ 5.

Lærerforsamlingens Protokolfører vælges for et Aar ad Gangen paa Mødet i Oktober; i hans Forfald sætter Forsamlingen en anden i hans Sted. Protokollen skal foruden Beslutningerne indeholde en Oversigt over Forhandlingerne og Angivelse af Afstemningers Udfald. Den underskrives af Rektor (Ordstyreren) og Protokolføreren og kan fordres oplæst ved

Mødets Slutning eller det følgende Mødes Begyndelse; den skal altid være tilgængelig for ethvert Medlem af Lærerforsamlingen. Protokolføreren optager i hvert Møde en Liste over de tilstedeværende; denne Liste vedlægges Protokollen.

§ 6.

Forslag, der tilsigte at fremkalde Forandringer i Universitetets Organisation eller vigtigere Ændringer i dets Virksomhed eller ydre Optræden, skulle, for saa vidt de ikke forelægges af Konsistorium, behandles paa mindst to Lærermøder. Mellem disse skal der være et Mellemrum af mindst en Maaned, medmindre Konsistorium paa Grund af Sagens Beskaffenhed skjønner, at det andet Møde bør afholdes tidligere.

§ 7.

Lærerforsamlingen kan nedsætte Udvalg til indgaaende Drøftelse af de forhandlede Spørgsmaal. Et Udvalg kan gennem Rektor indhente Oplysninger fra Konsistorium og Fakulteter samt fra Universitetets Lærere, Embedsmænd og Betjente.

§ 8.

Forhandlingerne om en Sag kunne paa ethvert Trin standses eller afsluttes ved Forsamlingens Beslutning, naar Rektor (Ordstyreren) eller 5 Medlemmer stille Forslag derom. En Sags Afgjørelse skal udsættes til et nyt, senest 8 Dage efter afholdt Møde, naar dette forlanges af Rektor, eller et derom fremsat Forslag faar en Trediedel af de afgivne Stemmer for sig; ønskes Afgjørelsen derefter atter udsat, kræves hertil en Flertalsbeslutning.

§ 9.

Gaar Lærerforsamlingens Beslutning ud paa en Henvendelse til Ministeriet eller andre, kan den lade Beslutningen ledsage af en foreliggende Udvalgsindstilling, eller den kan overdrage den nærmere Motivering til Rektor sammen med Protokolføreren, til Konsistorium eller til et særligt Udvalg. Et Mindretal kan kræve Lejlighed til indenfor en af Forsamlingen fastsat Frist at formulere og motivere sin Særstilling; denne Udtalelse fremsendes da sammen med Flertallets, eventuelt ledsaget af dettes Bemærkninger.

§ 10.

Afstemninger, der ikke angaa Valg, ske som Regel ved Haandsoprækning; dog kunne mindst 8 Medlemmer kræve skriftlig Afstemning med Underskrift. Er der afgivet lige mange Stemmer for og imod, gjør Rektors Stemme eller, hvis denne mangler, Lodtrækning Udslaget. Til blanke Stemmesedler tages intet Hensyn.

§ 11.

Afstemninger ved Valg foregaa skriftlig; Udvalg vælges dog ved Haandsoprækning, hvis skriftlig Afstemning ikke forlanges af mindst 8 Medlemmer. Ved Afstemningerne anvendes Stemmesedler uden Underskrift; naar der paa Grund af Urigtigheder ved Valget maa foretages et Omvalg, kan Rektor (Ordstyreren) dog forlange Stemmesedlerne underskrevne. Til blanke Stemmesedler tages intet Hensyn. Der kan med Gyldighed kun stemmes paa Kandidater, som ere bragte i Forslag før Afstemningen.

Valgene foretages med absolut Stemmeferhed (§ 13); dog anvendes Forholdstalsvalg (§ 14), dels efter Bestemmelsen herom i Resolution af 6te September 1902 § 6, dels ved Valg af Udvalg, naar mindst 8 Medlemmer begjære det.

Skal der paa Mødet i Oktober vælges Konsistorialer, foretages dette Valg før Valget af Rektor og Protokolfører.

§ 12.

Valg af Konsistorialer forberedes af et staaende Udvalg paa 5 Medlemmer, som vælges et af og ud af hvert Fakultet. Udvalget vælges i December Maaned for 2 Aar. Udfyldningsvalg foretages snarest efter Afgangen.

Udvalget opstiller en Kandidatliste, eventuelt med Ændringsforslag fra Mindretal. Forslaget indsendes til Rektor, ved de regelmæssige Valg til Konsistorium i September Maaned, ved Udfyldningsvalg saa vidt muligt 14 Dage før det Møde, paa hvilket Valget skal foretages, og omsendes snarest til Lærerforsamlingens Medlemmer. Før saa vidt andre, der agte at fremsætte Forslag til Valg, ønske saadanne forud meddelte Medlemmerne, maa Forslaget senest 5 Dage før Mødet tilstilles Rektor.

Ved Valgets Begyndelse undersøges det først, hvorvidt nogen ønsker at bringe nye Kandidater i Forslag; er dette Tilfældet eller er der allerede før Mødet foreslaaet Ændringer i Udvalgets Kandidatliste, afgjøres det gennem Forhandling og Afstemning, hvorvidt og hvorledes Listen skal ændres. Derefter afgjøres i Sammenhæng, om de forkastede Forslag gjenoptages af nogen, om de tilstedeværende Medlemmer af det theologiske og af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet ville benytte deres Ret efter Resolution af 6te September 1902 § 6, og om Forholdstalsvalgmaaden skal anvendes, Sluttelig skrives til den endelige Afstemning.

§ 13.

Skal Valg foretages med absolut Stemmeferhed, gjælde følgende Regler: Ingen er valgt, som ikke har over Halvdelen af de afgivne Stemmer. Opnaas ikke tilstrækkelig Stemmeferhed ved første Afstemning, foretages paany et frit Valg. Behøves en tredie Afstemning, indskrænkes Stemmegivningen til dem, som have opnaaet flest Stemmer, i et Antal, der er dobbelt saa stort som Antallet af de endnu ikke afgjorte Valg. Tvivlsomme Tilfælde, som ved anden og tredie Afstemning maatte fremkomme ved lige Stemmetal, afgjøres ved Lodtrækning.

§ 14.

Skal Valg foretages efter Forholdstalsvalgmaaden, meddeler Valglederen, hvor mange stemmeberettigede der er tilstede; senere tilkomne kunne ikke deltage i Valget. Derefter gjøres en Pause paa mindst 15 Minutter, for at de tilstedeværende kunne træffe indbyrdes Aftaler om Stemmegivningen. Stemmesedlernes Tal deles med Antallet af de Medlemmer, der skulle vælges, og det derved fremkomne Forholdstal, med Bortkastelse af Brøken, lægges til Grund ved Valget; hvis det derved fremkomne Tal kan naas af flere end der skal vælges, forhøjes det dog med 1 (hvilket vil indtræde, naar Kvotienten bliver lig med eller mindre end Divisionsresten).

Efter at Stemmesedlerne ere nedlagte og blandede i en Urne, fremtager Valglederen dem en for en og oplæser det første paa enhver af dem anførte Navn, hvilket nedskrives af to af Valgudvalgets Medlemmer. Saa snart et Navn er fremkommet saa ofte, at det har naaet Forholdstallet, erklæres den Paagjældende for valgt. Derpaa fortsættes med Oplæsningen af de tilbagestaaende Stemmesedler, saaledes at hvor paa nogen af disse den allerede valgte Navn forekommer som det første, udslettes det, og det næste Navn betragtes da som først skrevet. Naar paany Forholdstallet er opnaaet for nogen, afbrydes og fortsættes Oplæsningen paa den før beskrevne Maade, indtil det hele Antal, der skal vælges, er valgt. Hvis alle Valg ikke ere afgjorte ved den første Gjennemlæsning af Stemmesedlerne, blandes disse igjen og gennemgaaes atter paa samme Maade som første Gang. Henstaa derefter endnu Valg uafgjorte, foretages de med absolut Stemmeferhed.

§ 15.

Forandringer i denne Forretningsorden skulle underkastes Behandling paa to Møder med mindst en Maanedes Melleumrum.

Overgangsbestemmelser.

Et Valgudvalg vælges snarest muligt efter denne Forretningsordens Vedtagelse, med Gyldighed til December 1903.

— Fakulteterne valgte til Valgudvalget: Professorerne J. C. Jacobsen, Dr. Jul. Lassen, Dr. J. C. Bock, Dr. F. Buhl og Dr. H. Jungersen.

— I Overensstemmelse med et af Konsistorium fremsat Forslag vedtog den akademiske Lærerforsamling i sit Møde den 17de December 1903 at indstille, at der søgtes erhvervet allerhøjeste Resolution for, at Bestemmelsen i kgl. Resolution af 6te September 1902 angaaende Universitetets almindelige Myndigheder § 6, første Punktum, affattedes saaledes: Konsistorium bestaar af 18 Medlemmer, hvortil kommer Rektor og Prorektor, hvis disse ikke forud ere Konsistorialer.

I sin Indstilling til Kirke- og Undervisningsministeriet af 9de Januar 1904 bemærkede Lærerforsamlingen følgende. „Ifølge Beskaffenheden af de Hverv, som paahvile Universitetets Rektor, vil det være meget uheldigt, at hans Egenskab som Medlem af Konsistorium ophører med Rektoratsaarets Udløb. Adskillige af de Sager, ved hvis Behandling Rektor har indtaget den ledende Stilling, ville ofte være uafsluttede, naar han fra-træder, og det vil volde megen Ulempe, at han ikke fremdeles kan lede og deltage i saadanne Sagers Behandling i Konsistorium. Overhovedet vil det være meget magtpaaliggende, at Prorektor som den, der fremfor andre sidder inde med Oplysning om og Oversigt over, hvad der i den nærmere Fortid er passeret ved Universitetet, er tilstede i Konsistoriums Møder og fremdeles kan medvirke i dets Arbejde. Efter at der nu ved kgl. Resolution af 6te September 1902 §§ 9 og 17 er aabnet Adgang til at vælge til Rektor Medlemmer af Lærerforsamlingen, som ikke ere Medlemmer af Konsistorium, er det derfor blevet magtpaaliggende, at der tilføjes en

Bestemmelse om, at Rektor vedbliver at være Medlem i det følgende Rektoratsaar. Dette vil lempeligst kunne ske paa den Maade, at kgl. Resolution af 6te September 1902 § 6, første Punktum, affattes saaledes: Konsistorium bestaar af 18 Medlemmer, hvortil kommer Rektor og Prorektor, hvis disse ikke forud ere Konsistorialer.“

Under 2den Februar 1904 meddelte Ministeriet Konsistorium, at det under 1ste s. M. allernaadigst var bifaldet, „at Bestemmelsen i kgl. Resolution af 6te September 1902 angaaende Universitetets almindelige Mynigheder § 6, første Punktum, affattes saaledes: Konsistorium bestaar af 18 Medlemmer, hvortil kommer Rektor og Prorektor, hvis disse ikke forud ere Konsistorialer.“

3. Forskjellige Sager.

Paa Lærerforsamlingens Møde den 1ste April 1903 blev der efter en Diskussion om *Docenters (Assistenters) Stilling ved Universitetet* nedsat til at tage denne Sag under Overvejelse et Udvalg, bestaaende af Universitetets daværende Rektor, Professor, Dr. phil. & jur. H. Høffding og Referendarius, Professor, Dr. jur. Jul. Lassen samt et af hvert Fakultet valgt Medlem. Fakulteterne valgte: Professorerne, Dr. theol. P. Madsen, Dr. jur. C. Torp, Dr. med. C. J. Salomonsen, Dr. phil. O. Jespersen og Dr. phil. N. V. Ussing.

— Efter Forslag fra *Udvalget for folkelig Universitetsundervisning* vedtog Lærerforsamlingen paa sit Møde den 18de December 1902: „Lærerforsamlingen bemyndiger Udvalget for folkelig Universitetsundervisning til at medvirke ved Udgivelsen af populær-videnskabelige Smaaskrifter, der fremtræde som Bearbejdelser af Foredragsrækker, holdte ved folkelig Universitetsundervisning, eller paa anden Maade umiddelbart tjene dennes Tarv.“

4. Akademisk Disciplin.

I de sidste Aar har Konsistorium ifølge Anmodning erholdt fra Københavns Politi Udskrift af Sager, som ved Københavns Kriminal- og Politiret have været anlagte mod Studenter. I Almindelighed have disse Sager angaaet Forseelser mod den offentlige Orden paa Gaden, og der er, for saa vidt de vedkommende Studenter oppebar Kommunitetsstipendiet eller Legater eller havde Bolig paa Kollegierne, blevet tildelt disse Studenter en Irettesættelse. I det foreliggende Aar har der dog ikke været Anledning til at tildele nogen saadan.

II. Det akademiske Lærersamfund samt Censorerne ved Universitetets Examina.

1. Ansættelse af Lic. theol. F. E. Torm og Cand. theol.

J. Oskar Andersen som midlertidige Lærere, henholdsvis i nytestamentlig Exegese og i Kirkehistorie.

Efter at Konsistorium under 3die April 1902 til Kirke- og Undervisningsministeriet havde indsendt den af et paa Foranledning af et alminde-